Субота, 3 серпня 2002 року. № 140 (2891)

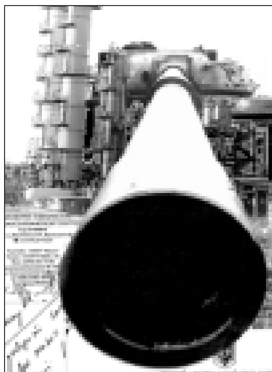

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

цього дня

■ 1925 р. Народився композитор, автор багатьох популярних пісень Володимир Верменич. ■ 1943 р. Розпочалася велика операція радянських партизанських з'єднань з руйнування залізничних комунікацій гітлерівців («рейкова війна»). ■ 1949 р. Вступив у дію статут Ради Європи. ■ 1969 р. У Чугуєві (Харківщина) відкрито художньо-меморіальний музей Іллі Рєпіна. ■ 1987 р. Помер кіноактор і режисер Іван Миколайчук. ■ 1990 р. Верховна Рада УРСР прийняла закон про економічну незалежність України.

Спецоперація «Санація» (Закінчення)

8–9

4 серпня — День залізничника

10–11

3 серпня — день трауру

Фото РЕЙТЕР.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про оголошення дня трауру

У зв'язку з аварією, що сталася 31 липня 2002 року в місті Донецьку на орендному підприємстві «Шахта імені О. Ф. Засядька» і призвела до значних людських жертв, **постановляю**:

Оголосити в Україні 3 серпня 2002 року днем трауру.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
1 серпня 2002 року.
№ 684/2002.

Два метри вглиб. Останній горизонт

Сьогодні в Донецьку ховають гірників, які загинули внаслідок вибуху на шахті імені Засядька. У 20 загиблих залишилося 22 дітей, переважно неповнолітніх: на цьому вугільному підприємстві працює чимало молоді. У прохідників Ігоря Петрова та Андрія Саламаткіна — по троє дітей. А дехто із загиблих так і не встиг одружитися чи спізнати радість батьківства: 21-річний Михайло Гребенюк, 24-річний Леонід Обухов, 26-річний Євген Нужин...

(Закінчення на 2-й стор.).

ТЕНДЕНЦІЇ

Робота або життя?

З початку тижня через значні порушення правил безпеки праці призупинено роботу 62 українських шахт. Це стало наслідком перевірки інспекторами Держнаглядохоронпраці стану протипожежного та протиаварійного захисту вугільних підприємств.

Окрім того, тимчасово припинено роботу 580 дільниць і виробництв, де, на думку інспекторів, була загроза життю та здоров'ю працівників. За незадовільний стан охорони праці оштрафовано 107 посадових осіб, **передає «Інтерфакс-Україна»**.

ВРОЖАЙ-2002

Свято обжинків уже не за горами

В Україні намолочено 30 млн. тонн зерна.

Ранні зернові та зернобобові культури обмолочено на площі 10,6 млн. гектарів, або на 83% прогнозованих до збирання площ. Середня врожайність зернових — 28,1 центнера з гектара.

Святкувати обжинки вже можуть господарства 10 регіонів. При цьому по 2 млн. тонн і більше намолотили в Дніпропетровській, Кіровоградській, Миколаївській, Одеській, Полтавській та Харківській областях.

У Міністерстві аграрної політики поточного року прогнозують урожай зернових на рівні 35 млн. тонн, **повідомляє «Інтерфакс-Україна»**.

До відома народних депутатів

Чергова, друга, сесія Верховної Ради України четвертого скликання розпочнеться 3 вересня 2002 року о 10-й годині ранку в сесійній залі Верховної Ради України (Київ, вул. Грушевського, 5).

Дату початку сесії визначено відповідно до статті 83 Конституції України, згідно з якою чергові сесії починаються першого вівторка лютого і першого вівторка вересня кожного року.

ОФІЦІЙНО

Зустріч як елемент політичного діалогу

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин учора в Ялті зустрівся з главою адміністрації Президента Російської Федерації Олександром Волошиним, який перебував у Криму для участі в засіданні оргкомітету з проведення Року України в Росії та Року РФ в Україні. Про це **повідомило агентство «Інтерфакс-Україна»**. Бесіда була присвячена проблематиці українсько-російського політичного діалогу.

Оборонний рядок у бюджеті

Після трагічних подій у Львові підхід до формування «оборонного рядка» у законі про держбюджет на 2003 рік має змінитися, переконані в парламентському Комітеті з питань національної безпеки та оборони.

Стосовно фінансування української армії б'ють на сполох уже не перший рік. Цього літа ще на початку липня парламентський оборонний комітет після спільного засідання з колегією Міноборони України звернувся з листом до Президента та Головнокомандувача України Леоніда Кучми. У ньому комітет порушив практично всі ті питання й проблеми української армії, які після трагедії у Львові нині гаряче дискутуються. Це і бюджетне фінансування, і оснащення, і модернізація армії, і бойова підготовка солдатів, танкістів, льотчиків...

(Закінчення на 2-й стор.).

Сенат рекомендує поки що дати

Верхня палата американського конгресу (сенат) схвалила рекомендацію надати Україні 155 мільйонів доларів в рамках зовнішньої допомоги США, **повідомило радіо «Свобода»**. При цьому сенатори зменшили на чотири мільйони суму, пропоновану конгресовим комітетом з асигнувань (159 мільйонів доларів, затверджених свого часу комітетом на пропозицію президента Джорджа Буша). Також сенатори зазначили: якщо звіт державного департаменту США підтвердить факти продажу зброї та військових технологій України Іракові, Україна може позбутися будь-якої допомоги США.

(Закінчення на 12-й стор.)

Я ВАМ ПИШУ...

Країна глухих

Здавалося б, тепер можна знайти будь-які аудіозаписи, почути будь-яку музику. Щоправда, переважно російськомовну попсу. Я не проти цього. Але мене справді шокує й до нестями обурює те, що записів найвидатнішого, на мою думку, голосу України — Анатолія Солов'яненка — я знайти не можу. І в ефірі зовсім не чути його пісень. Чому? Адже Солов'яненко своїм талантом і голосом прославив Україну в сто разів більше, ніж будь-хто. А молоді хлопці, що торгують касетами, навіть не знають, хто він такий. Мені соромно за нас і за країну глухих.

Л. ШАМРАЄВА.

Трускавець
Львівської області.

У НОМЕР

***

Права українських громадян, які є вкладниками колишнього Ощадбанку СРСР і не можуть отримати свої гроші, наша держава не порушує. Такий висновок, повідомила уповноважений у справах додержання Конвенції про захист прав та основних свобод людини Міністерства юстиції України Валерія Лутковська, зробили в Європейському суді з прав людини. Суд розглянув 21 звернення вкладників і направив відповідний запит до українського уряду. Після вивчення зауважень Кабінету Міністрів України у Страсбурзі вирішили: ці звернення неприйнятні для подальшого розгляду Європейським судом.

***

На державному українсько-російському кордоні між Сумською і Курською областями відкрито Пам'ятний знак дружби. На урочистому мітингу, присвяченому цій події, в якому взяли участь керівники обох регіонів, відзначалося, що прикордонний знак стане символом багатовікової дружби двох братніх народів, слугуватиме подальшому зміцненню добросусідських політичних, економічних і культурних зв'язків між двома слов'янськими державами — Україною і Росією, **повідомляє наш власний кореспондент Владислав ЖМУРКОВ.**

Український парламент відновить роботу 3 вересня

Свято на колесах

Президент України Леонід Кучма привітав працівників залізничного транспорту України з їхнім професійним святом. «Сьогодні роль і значущість залізничного транспорту підвищуються цілим рядом важливих чинників, — ідеться у поздоровленні. — Його колективи, спираючись на власні сили та можливості і використовуючи переваги ринкових методів господарювання, не тільки долають труднощі і перепони, а й роблять якісно нові кроки у розвитку транспортного комплексу держави. Серед цих етапних віх — створення та впровадження сучасних зразків техніки, пуск першого швидкісного поїзда, широкомасштабне оновлення вокзального господарства».

Президент України побажав залізничникам закріпити і примножити ці здобутки, нарощувати темпи у реалізації завдань, продиктованих часом.

Працівникам залізничного транспорту України

Сердечно вітаю вас із професійним святом!

Відзначення Дня працівників залізничного транспорту України засвідчує, якого великого значення надає цій галузі наша держава. Трудівники півмільйонного колективу залізничників за складних умов економічних перетворень своєю сумлінною працею забезпечують поліпшення транспортного обслуговування економіки і пасажирів, реставрацію багатьох вокзально-станційних комплексів, оновлення пасажирського парку, конкурентоспроможність вітчизняних транспортних послуг.

Верховна Рада України приділяє постійну увагу стабілізації та розвитку залізничного транспорту, створюючи для його роботи надійну правову базу з урахуванням європейських стандартів.

Певен, що працівники сталевих магістралей продовжуватимуть славні трудові традиції, забезпечуватимуть подальший розвиток залізничного транспорту країни і завдяки вашим зусиллям українські залізниці посядуть гідне місце у мережі міжнародних залізничних сполучень.

Бажаю вам щастя, здоров'я, нових вагомих успіхів та трудових звершень, добра і благополуччя.

Володимир ЛИТВИН,
Голова Верховної Ради України.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕЦЬКА.

Матеріали, присвячені події, читайте на 10—11-й стор.

Оборонний рядок у бюджеті

(Початок на 1-й стор.).

«Далі так ставитися до потреб Збройних Сил, соціальних проблем військових неприпустимо, оскільки це може слугувати небезпечним дестабілізуючим чинником», —наголошувалося у зверненні парламентського комітету до глави держави. Саме напередодні катастрофи на Скнилівському аеродромі на засіданні РНБО розглядали сучасний і майбутній оборонний бюджет країни. На думку голови парламентського Комітету з питань національної безпеки і оборони Георгія Крючкова, РНБО повинна знову зібратися і дійти висновку стосовно фінансування української армії. «Ситуація неймовірно складна, — запевняє Г. Крючков. — Три роки бюджет армії складався на 50—70% від мінімально необхідних потреб. І навіть те, що виділяється у бюджеті, цілком не фінансується. Скажімо, торік програму реформування і розвитку Збройних Сил України профінансовано на 53,9 %, тилове забезпечення —на 64,8%. Повністю в армії фінансується лише продовольство: армія не голодна. На решту — придбання нової техніки, устаткування, на його підтримку, пальне — коштів у бюджеті нема. Зрозуміла річ, під час розгляду проекту бюджету-2003 ми будемо агресивні — сьогодні до цього зобов'язує сама обстановка в країні. І сподіваємося, що ставлення уряду до потреб армії зміниться».

Під час опрацювання проекту закону про Держбюджет-2003 парламентський комітет також «воюватиме» проти намагання уряду скасувати соціальні гарантії й пільги для ветеранів війни, військовослужбовців, працівників правоохоронних органів та перейти на так звану адресну допомогу. На думку депутатів, це може викликати велике невдоволення суспільства і дуже серйозні соціальні ускладнення.

Тим часом Президент України Леонід Кучма, виступаючи під час святкування Дня Військово-Морських сил України у Севастополі, заявив, що бере під свій особистий контроль ситуацію з фінансуванням Збройних Сил у 2003 році. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», він пообіцяв, що проконтролює дане ним доручення уряду забезпечити в наступному році збільшення фінансування армії й флоту "практично вдвічі" й передбачити це в законі про Держбюджет-2003.

Юліана ШЕВЧУК.

ФОТОФАКТ

Біля стін столичної держадміністрації триває розпочатий Всеукраїнським молодіжним об'єднанням «Молодь — надія України» публічний збір підписів громадян під вимогами не підвищувати тарифи на проїзд у міському транспорті та повернути старі ціни на теплову енергію і послуги водопостачання.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Львівська трагедія. Кадри

Президент України Леонід Кучма не прийняв відставку Міністра оборони України Володимира Шкідченка. Про це він повідомив під час свого перебування в Севастополі з нагоди 10-річчя Військово-Морських Сил ЗС України.

Генерал армії Шкідченко написав рапорт про відставку наступного дня після скнилівської трагедії. Нагадаємо, що міністерське крісло у військовому відомстві він посів 12 жовтня 2001 року після відставки свого попередника Олександра Кузьмука, якого було звільнено з посади у зв'язку з катастрофою російського Ту-154, збитого над Чорним морем під час навчань ППО України. На день львівської трагедії міністр перебував у відпустці, а його обов'язки виконував начальник Генштабу ЗС України Петро Шуляк, якого Президент відправив у відставку.

Шкідченко, перебуваючи разом з головнокомандувачем ЗС України у Севастополі, привселюдно вибачився перед українським народом за трагедію у Львові, визнав провину очолюваних ним Збройних Сил. Генерал армії зазначив, що після катастрофи Су-27 буде «перероблено нормативну базу проведення заходів з бойової підготовки, а також так званих шоу» і як предмет у військових вузах викладатимуть техніку безпеки. Міністр звернувся до засобів масової інформації із закликом не травмувати населення показом жахливих кадрів скнилівської трагедії.

Кілька днів тому в інтерв'ю газеті «День» голова державної комісії з розслідування причин катастрофи Євген Марчук поділився тим, що спало йому на думку під час поховання загиблих на летовищі Скнилів тієї чорної суботи. Він висловив припущення, що найбільшим покаранням для військовиків була б присутність на цьому похороні, коли в останню путь проводжали дорослих людей, дітей, цілі сім'ї, життя яких обірвалося під уламками літака.

А прес-центр Військово-Повітряних Сил України спростував інформацію про те, що Леонід Фурса, що нині виконує обов'язки головнокомандувача ВПС, розробляв і затверджував порядок проведення авіаційного свята. Як заявила пресслужба, всі організаційні документи розробляло командування 14-го авіаційного корпусу.

Ольга ВАУЛІНА.

САМОВРЯДУВАННЯ

Менше районів, але більше повноважень

Із першого січня наступного року в Одесі буде вже не вісім, як нині, а тільки чотири райони — Київський, Малиновський, Приморський та Суворовський. Таке рішення прийняла сесія міськради. Новий адміністративно-територіальний поділ депутати вважають початком серйозного вдосконалення системи управління містом та наближення органів самоврядування до виборців.

Досі в кожному з восьми районів Одеси мешкала далеко не однакова кількість людей (різниця в кілька разів). Райдержадміністрації мали куці повноваження, тож навіть у незначні питання часто доводилося втручатися міській владі. Тепер у кожному з районів мешкатиме близько 250 тисяч осіб, на кожні 50 тисяч мешканців планувано створити округи, адміністрацію яких буде наділено всіма необхідними повноваженнями для розв'язання насущних проблем. Це, однак, не призведе до збільшення витрат на чиновницький апарат.

Стосовно назв районів, то тут депутати просто прислухалися до думки виборців, які взяли участь у так званому вуличному голосуванні: більшість опитаних одеситів висловилася за збереження вже існуючих назв «базових» районів, до яких приєдналися б території решти.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

«Порятуй і збережи нас, Боже»

Завтра, на дев'ятий день після катастрофи у Скнилові, львів'яни молитимуться за упокій душ 83 жертв і видужання усіх постраждалих, котрі загинули і покалічились під час страшної катастрофи на рідній землі. А також за двадцятьох померлих мученицькою смертю під землею донецьких шахтарів. За загиблих ставитимуть свічки, а для живих — проситимуть у Бога спасіння.

Якщо вірити фахівцям, то пік психічних розладів, спричинених отриманим під час катастрофи шоком, настає в її очевидців зазвичай десь за тиждень. Сьогодні минає рівно тиждень від дня трагічної «чорної суботи».

Щодоби до психотерапевтів звертаються десятки львів'ян — і кількість таких пацієнтів зростає. Троє очевидців катастрофи перебувають у психіатричній лікарні. Різко збільшилася останніми днями і кількість звернень по допомогу у львівські лікарні від постраждалих у Скнилові. Станом на 2 серпня їх зареєстровано 236.

А львів'яни, особливо інтелігенція як виразник суспільних настроїв, на кінець жалобного тижня вже роблять перші висновки з цієї страшної трагедії.

Лейтмотив громадської думки майже один до одного збігається в запитаннях, висловлених на сторінках газети «Високий Замок» професором з Мюнхена українцем Богданом Осадчуком: що у страшній катастрофі на львівському летовищі було випадком, а що — наслідком загального занепаду? Без відповіді на це запитання уникнення таких трагедій у майбутньому неможливе.

Американцям вистачило 11 вересня, щоб змінити погляд на світ і власну безпеку. У нас був Чорнобиль, були і є сотні загиблих у копальнях гірників, тепер ось Скнилів. Що далі?

То що в цій катастрофі було випадком? Саме проведення авіашоу? Ні, до нього готувалися заздалегідь, щоправда, як кажуть, не поставивши до відома Генеральний штаб Збройних Сил. Падіння літака? Загибель людей? За словами голови Національної ради з безпеки і оборони України Євгена Марчука, порушень в організації та проведенні авіашоу, в діях пілотів стільки, що вистачило б на кілька таких аварій. То що тоді? Хоч як це страшно звучить, загибель лише такої, а не більшої кількості людей. Фраза пілота, записана у «чорній скриньці» Су-27 і оприлюднена комісією з розслідування причин катастрофи, промовляє сама за себе: «А де ж наші глядачі?»

Якщо вдуматись у зміст цієї фрази в контексті останніх трагічних подій в Україні, то глядачі — не тільки жертви цієї конкретної трагедії. Усі ми — глядачі, котрих постійно очікують якісь небезпеки, яких можна було б уникнути. Найстрашніше, що ми ніколи не знаємо, коли вони можуть статися реальністю.

Не перестаєш дивуватись, слухаючи деяких колишніх і нинішніх наших військових керівників. Екс-командувач ВПС Збройних Сил України В. Антонець критикує нинішнього, який замінив його три роки тому. Та хіба розвал української військової авіації почався вчора? Згадаймо хоча б середину 90-х. У свою чергу, вже теж екс-командувач В. Стрельников намагається всю вину перекласти на пілотів Су-27. А хто ними командував, давав їм інший літак, затверджував план на політ? Чи припустимо, щоби, знаючи хоча б про ймовірний ризик, на який ішли його підлеглі, командир після трагедії знімав із себе вину? Адже загинули люди, десятки людей...

Юрій ЗИЛЮК.

Львів.

P. S. Кількість жертв катастрофи досягла 84: учора в лікарні швидкої допомоги Львова померла 59-річна Любомира Велущак. У жінки була політравма, і в останні дні її життя підтримувалось апаратом штучного дихання.

ВІТАЄМО!

Сонячний ювілей

Народжені цієї прекрасної літньої пори ніби увібрали в себе все краще від неї: людяність, порядність, небайдужість, толерантність. Такий у житті Микола Сорока. А сузір'я Лева додало йому рис, без яких не обійтись сучасному керівникові: наполегливості, розважливості, компетентності, вміння бачити перспективу, а ще — згуртувати людей на корисну справу. Певно, саме тому в його активі як голови обласної державної адміністрації Рівненської області чимало гарних справ, про які розповідав «Голос України». Згадаймо хоча б будівництво у Березно першої в Україні сірникової фабрики, академмістечка для викладачів Національного університету «Острозька академія» в Острозі, облаштування сучасного центру серцево-судинної хірургії в Рівненській обласній лікарні, особисту опіку над обласним госпіталем інвалідів війни у Клевані... Для такого переліку не вистачило б рамок і об'ємної статті.

Очевидне інше: як добрий господар оцінює своє передживнне поле, так і голова Рівненської облдержадміністрації Микола Сорока у день свого п'ятдесятиріччя має всі підстави пишатися зробленим ним у регіоні. Зрештою, сільськогосподарська тематика для нього не щось абстрактне, бо більше двох десятиліть він працював у цій галузі, пройшовши шлях від головного інженера колгоспу імені Б. Хмельницького Новоград-Волинського району Житомирської області до голови правління ВАТ «Рівненське обласне підприємство з матеріально-технічного і сервісного забезпечення «Облагротехсервіс». Ця віха в житті Миколи Сороки позначена присвоєнням йому почесного звання «Заслужений працівник сільського господарства України».

3 лютого 1997 року Микола Сорока, вже як голова Рівненської облдержадміністрації, прийняв на себе відповідальність за долю області. Завжди дивує неймовірна працездатність цієї людини: щойно реалізовано одну ідею, як її змінює інша... І так весь час.

Микола Сорока — дійсний член Української академії економічної кібернетики, кандидат економічних наук, автор ряду наукових праць. 2000 року нагороджений орденом «За заслуги» 3-го ступеня, 2001-го — золотою медаллю Міжнародної кадрової академії «За ефективне управління», а за сприяння утвердженню духовності і зміцненню українського православ'я, шляхів до миру і злагоди — орденами Святого Князя Володимира Великого, Преподобного Нестора-літописця та Різдва Христового— 2000 УПЦ та УПЦ КП.

Щиро вітаємо голову Рівненської облдержадміністрації Миколу Петровича Сороку з його першим п'ятдесятиріччям. Хай воно буде для нього радісним і щасливим. Здоров'я міцного, всіляких життєвих успіхів Вам і Вашій родині!

Колектив газети «Голос України».

ФОТОФАКТ

В Одеській облдержадміністрації пройшла нарада керівників морських торговельних портів регіону.

На знімку (зліва направо): **начальник управління морегосподарського комплексу, транспорту і зв'язку Одеської облдержадміністрації Сергій Подурець, голова облдержадміністрації Сергій Гриневецький та його заступник Леонід Борисенко.**

Фото Олександра СЕРОГО (Укрінформ).

Нива вродила напрочуд щедро

ВРОЖАЙ-2002

Середня врожайність ранніх зернових на Сумщині становить близько 29 центнерів з гектара проти минулорічних 27,4 центнера. Ще на 6—8 центнерів цей показник вищий в Сумському, Буринському і Конотопському районах.

Нині на жнивах відзначились трудівники агрофірми «Надія» з Роменського району. На чолі з досвідченим господарником, кандидатом сільськогосподарських наук Петром Черненком вони впорали тисячогектарний клин озимої пшениці за 11 робочих днів.

— Цього року наша нива вродила напрочуд щедро, — з неприхованою гордістю каже Петро Олексійович. — І втратити бодай дещицю врожаю через недбальство та лінощі було б злочином. Можливо, тому ми і не допускаємо серйозних перебоїв у роботі. Звідси й результат: коровай в «Надії» й справді вражаючий — п'ятитисячотонний.

— Усього в регіоні намолочено вже 700 тисяч тонн зерна, що вдвічі більше проти відповідного періоду минулого року, — розповідає начальник управління агропромислового комплексу Сумської області Ірина Корнієнко. — І це лише з половини площ, зайнятих під ранніми зерновими культурами. Торішній сумський коровай важив 1,2 мільйона тонн. Нинішній, якщо все буде гаразд, очікується значно солідніший.

Слова Ірини Олександрівни та до Бога б. Адже витівок погоди хлібороби бояться найбільше. Саме негода нині здатна звести нанівець їхні титанічні зусилля.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

У НОМЕР

Золотий дубль Клочкової

Водні види. Чемпіонат Європи. Берлін. Другу золоту медаль на цих змаганнях для України здобула Яна Клочкова. Вона виграла дистанцію 200 м комплексного плавання.

В. Б.

■ ***Вінниця***

«З вікна автомобіля не побачиш реального життя»

Невдахи виборчих перегонів-2002 року розважають себе цього літа в міру сил і можливостей. Приміром, Наталія Вітренко й досі не може змиритися з поразкою і продовжує штурмувати суди. А от лідер Партії зелених Віталій Кононов... Якщо це й відпочинок, то вельми екстремальний. Як інакше назвати 800-кілометровий похід з рюкзаком за нинішньої шаленої спекоти?

Лідер «зелених» іще в Києві сам собі склав маршрут, накреслив цілі і в гордовитій самотині вирушив у похід Південним Бугом. Підвели Кононова новенькі топографічні карти, котрі, м'яко кажучи, не відповідали дійсності. Почалося все в селі Холодець, біля витоків Бугу, котрого там... не було. Він просто кілометри на два пересох. Бойскаутську ідею поставити біля пересохлого витоку намета місцеві аборигени, що прибули подивитися на живого колишнього депутата, категорично відкинули. Вони по-доброму порадили Кононову, щоб мандрівка не закінчилася, не розпочавшись, піти ночувати в село. Кононов дослухався до гласу народу і спрямував свої нам'яті новими американськими військовими черевиками стопи до оселі голови. Першої похідної ночі за 2,5 кілометра від витоку Південного Бугу Віталій Кононов спав як убитий...

На знімку: Віталій Кононов із новим знайомцем.

ВИДАННЯ

Шахтарську газету читають і в Каліфорнії

У нововолинської міської газети «Наше місто» з'явилися читачі за океаном. Журналісти налагодили електронний зв'язок з нововолинською діаспорою американського містечка Сакраменто, що в Каліфорнії.

Відтепер майже п'ять тисяч вихідців з Волині мають змогу через Інтернет читати «Наше місто» і одержувати найсвіжіші відомості про будні рідного Нововолинська. Натомість американські журналісти — теж колишні волиняни — інформуватимуть українських майстрів пера про заокеанське життя, традиції і звершення тамтешньої діаспори.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

Два метри вглиб. Останній горизонт

(Початок на 1-й стор.).

На Щегловському цвинтарі, який розташований поруч із вентиляційним стволом шахти, з'явилися свіжі могили. Наступного після похорону дня державна комісія з розслідування причин аварії та допомоги сім'ям загиблих розпочне прийом родин. Тим часом експерти відновлюють подробиці тієї фатальної зміни. За однією з версій, вибух метаноповітряної суміші викликали підривні роботи, які велися у виробці. За іншою — сталося раптове природне виділення великої кількості метану.

Як повідомили «Голосу України» в прес-службі прокуратури області, начальника дільниці буропідривних робіт затримано за підозрою у скоєнні злочину, передбаченого статтею 272, частина 2 Кримінального кодексу, — «порушення правил безпеки під час виконання робіт із підвищеною небезпекою, яке призвело до загибелі людей». Кримінальна справа перебуває у провадженні слідчого відділу обласної прокуратури.

Триває і розслідування кримінальної справи, порушеної за фактом масової загибелі людей на шахті «Україна» державної холдингової компанії «Селидіввугілля». Затримані ще три службові особи: начальник дільниці, один із заступників директора шахти та головний гірник холдингу. Паралельно слідство встановило ще й факти розкрадання державного майна та зловживання з боку службових осіб як самої шахти, так і інших підприємств компанії.

Порушено кримінальну справу стосовно колишнього керуючого санацією шахти «Україна» за невиплату заробітної плати. У той час, як на підприємстві існувала багатомісячна заборгованість у зарплаті, начальник дозволив перерахувати кошти на... придбання автомобіля, обладнання до нього та оргтехніку — всього на суму 66 тисяч гривень.

Порушено також кримінальну справу за фактом розкрадання на «Україні» гірничошахтного обладнання на суму понад 800 тисяч гривень. А на сусідній шахті «Росія» виявлено факт розкрадання 450 тисяч гривень, які призначалися для закупівлі вугільного комбайна. Документи, за якими обладнання було придбане, підроблені, насправді закуповувати комбайн ніхто і не збирався.

На фоні таких оборудок чи варто дивуватися ще одній цифрі: після аварії на шахті «Україна» комісія встановила, що на цьому підприємстві допущене 361 порушення правил безпеки робіт.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

ДОБРОЧИННІСТЬ

Допомога від швейцарців

Медичне обладнання на 50 тисяч гривень одержала Миколаївська обласна дитяча лікарня від швейцарського благодійного фонду «Шлях до порятунку».

В комплекс для надання невідкладної допомоги входять апарати для продовженої терапії, штучної вентиляції легень, моніторингу кисню та серцебиття у дітей тощо. А найбільше радує миколаївських ескулапів апарат для ультразвукової локації мозку. Новим обладнанням оснащене майже кожне відділення закладу.

Це не перша гуманна акція швейцарського фонду. Місяць тому миколаївці одержали від нового велику партію дезинфікуючих засобів.

Анатолій РОМАНЮК.
Миколаївська область.

Макарони італійські по–волинськи

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

На Волині відкрито макаронну фабрику місцевого ВАТ «Хліб». Італійська технологія дасть змогу змішувати тверді і м'які сорти борошна вищого гатунку і отримувати дев'ять видів якісної продукції. На фабриці встановлено сучасні автоматичні лінії з виробництва коротких макаронних виробів. Щодоби їх виготовлятимуть до 35 тонн, хоча проектна потужність підприємства — майже вдвічі більша. Відтак на фабриці працюватиме понад 60 робітників.

Першу партію макаронів колектив підприємства вирішив безплатно відправити до дитячого будинку села Волковинці на Хмельниччині та будинку престарілих у Луцьку.

Роман ЖИЖАРА.
Волинська область.

І без дощу низькі темпи

ВРОЖАЙ

На Запоріжжі тривають жнива, які планували завершити за кілька тижнів.

Тим часом скошено зернові та зернобобові культури на 712 тисячах гектарів посівних площ. Намолочено більш як 1 мільйон 660 тонн зерна. Середня врожайність 24 центнери з гектара.

Жнива завершили хлібороби Якимівського, Приморського, Приазовського та Гуляйпільського районів. Часті дощі уповільнили й без того низькі темпи збирання ранніх озимих і ярих у Розівському районі. Тут обмолочено лише 55 відсотків скошеного.

Олександр АБЛІЦОВ.
Запорізька область.

ФОТОФАКТ

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Тандем ОАТ «Дамен шипярдс Океан» і «Чорноморсуднопроект» став переможцем тендера на спорудження суден типу «ріка–море» для судохідної компанії «Укррічфлот». Проектом передбачено побудову семи суден водотоннажністю 7 тис. тонн кожне.

На знімку: заступник генерального директора «Чорноморсуднопроекту» Наум Клачкин і гендиректор Сергій Білозубенко обговорюють проект.

СВІТЛИМ РЯДКОМ

На шляху води постав голова

Наше село Заводовка постійно потерпає від підтоплення водою Каховського моря. Штучна водойма відібрала у людей житлові будинки, добирається до об'єктів життєзабезпечення села, до станції водопостачання. Неймовірно, але затоплені водою, ми можемо опинитися без води — для пиття. Лише нинішнього року вдалося домогтися зрушень: після звернень мешканців, а також депутатів сільської ради розпочалися роботи щодо укріплення берегової смуги.

Велика подяка від людей голові Держводгоспу Віктору Хорєву — незважаючи на постійну зайнятість, він перейнявся нашою бідою, взяв справу під контроль і постійно відвідує робочий майданчик.

Вдячні за діловий підхід до справи, що свідчить про справжню увагу до селян. Саме таке ставлення зміцнює довіру людей до влади.

За дорученням мешканців

П. КИСТРІН, А. ПЕРЖИНСЬКИЙ.
Горностаївський район
Херсонської області.

Кожна сім'я хоче мати свого лікаря

За принципом сімейної медицини почали працювати всі лікувально-профілактичні заклади Михайлівського району Запорізької області. На базі амбулаторій і центральної районної лікарні відкрито 15 дільниць, де лікарі нової формації надають і консультативну, і стаціонарну допомогу.

Нині 30 «універсалів» із сучасною апаратурою і транспортом уже зуміли довести мешканцям району переваги сімейної медицини. Значно зменшився рівень госпіталізації та звернень до «вузьких» спеціалістів і «швидкої», поліпшився контакт та характер взаємостосунків лікаря і пацієнта.

Найближчим часом планують відкрити сімейні амбулаторії в Комунарському й Заводському районах обласного центру. Цього року 65 фахівців і 30 медсестер пройшли перепідготовку в Запорізькому інституті удосконалення лікарів. До впровадження нової моделі обслуговування населення спонукає саме життя, бо нинішній стан медицини вже нікого не задовольняє.

Олег МИРОНОВ.

Базікало — знахідка для «Телекому»

Одеська обласна дирекція ВАТ «Укртелеком» оприлюднила своє рішення про введення з 12 серпня нинішнього року «в комерційну експлуатацію системи похвилинного обліку розмов». Дещо зменшуючи абонементну плату за користування телефонами (до 7,34 гривні для населення та бюджетних організацій) і надаючи в її рахунок 100 нетарифікованих хвилин на місяць, зв'язківці, однак, сподіваються не тільки відшкодувати втрати, а й мати чималий зиск за сплату понад оту «норму». Бо після того, як вичерпаються відведені 100 хвилин, кожна повна й неповна хвилина розмови коштуватиме для згаданих вище абонентів 2 копійки. А комерційні структури платитимуть 11,56 гривні за 100 щомісячних хвилин та плюс 3 копійки за кожну додаткову хвилину розмов.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

У НОМЕР

Екологічне лихо «в законі»

Питання оголошення Донецької області зоною надзвичайної екологічної ситуації буде винесено на розгляд найближчої сесії облради. Таке рішення прийнято на спільному засіданні постійної комісії з екології та спеціальної робочої групи, яка вивчає можливість оголосити такою зоною весь регіон або його частину. В області готують пропозиції щодо внесення відповідних змін до законодавства, суть яких — у додаткових сумах коштів для «екологічно неблагополучної» зони та спеціальних надбавках.

Найнебезпечнішими для проживання фахівці називають Макіївку, Горлівку, Костянтинівку та Єнакієве, де рівень шкідливих викидів набагато перевищує середньообласний. Щороку на Донеччині утворюється понад 40 мільйонів тонн промислових відходів, і лише чверть із них використовується для переробки. За даними обласного управління статистики, площа, яку займають відвали та накопичувачі, становить 5,7 гектара, до того ж значна частина виробничих відходів є токсичною.

Ліна КУЩ.

Одним довгобудом менше

У Луганську справили новосілля більш як десять співробітників міліції. За дольової участі УМВС України в Луганській області під заселення було здано будинок у кварталі Гагаріна, що майже десять років вважався довгобудом. За три останні роки це вже третя багатоповерхівка, частину квартир в яких отримують співробітники луганської міліції. З нагоди такої пам'ятної для багатьох події до області прибув заступник держсекретаря МВС України Дмитро Поважнюк. Як стало відомо, в планах правоохоронців «поставити на ноги» ще два такі будинки для родин співробітників міліції, а оскільки своїх коштів у них немає, залучатимуть інвестиції місцевих підприємців.

Алла АНТИПОВА.

ФОТОФАКТ

Тринадцять років тому під час ремонтних робіт завалився портик центрального входу Київського поштамту. Під його руїнами загинули тринадцять осіб.

На знімку: площа Жовтневої Революції через півгодини після трагедії.

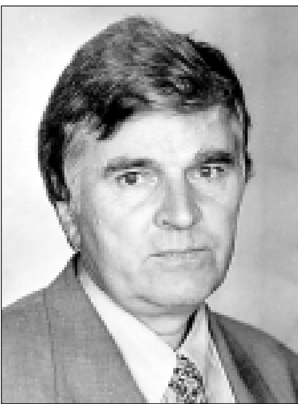
Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

Передумов для землетрусу нема

Днями деякі засоби масової інформації повідомили: в серпні у Львові можливий катастрофічний землетрус. Автори посилалися на геофізика Емму Несмянович. Працівникам Міністерства з питань надзвичайних ситуацій вона повінила, що жодних прогнозів про землетрус не робила і має намір звернутися із судовим позовом на ЗМІ, які поширили таку інформацію. Заступник директора Інституту геофізики ім. С. Субботіна НАН України Олександр Кінзера зазначив: передумов для землетрусу нема.

Кому і чим завинила Переяславська Рада?

Останнім часом, особливо після публікації Указу Президента України Л. Кучми про відзначення 350-річчя Переяславської козацької Ради 1654 р., у певних колах української інтелігенції спостерігається незвичайне нервове збудження. У періодичній пресі почали з'являтися статті й інтерв'ю, у яких абсолютно нормальне і цивілізоване рішення Президента піддається критиці, а козацька рада, що прийняла історичне рішення, оголошується мало не трагічною помилкою гетьмана Богдана Хмельницького.

Переконаний, подібні погляди, які за суттю своєю є образливими для нашої історичної пам`яті, а разом з тим і для нинішніх україно-російських відносин, поділяє незначна частина українських громадян. На них можна було б і не звертати уваги, коли б при цьому не фальсифікувалась історія і не вносився розбрат у наше і без того розтерзане суспільство. Складається враження, що вічні революціонери діють за принципом: або Україна буде такою, як ми хочемо, або боротьба до скону.

А тепер неупереджено подивимося не лише на козацьку раду у Переяславі, а й на ті події, що призвели до неї. Як відомо, у XVI—XVII ст. ст. українські землі перебували у складі Речі Посполитої. Повновладними господарями на них почувалася польська шляхта, яка нещадно експлуатувала українців й інакше, як хлопами (від давнього «холопи») не називала. Економічні утиски супроводжувалися духовним поневоленням. Православна віра була загнана мало не в підпілля. Після Брестської унії 1596 р. вона як певна церковно-ієрархічна структура фактично перестала існувати. Руська (українська) мова вважалася хлопською. Єдиною державною була польська. Значна частина української шляхти зраджувала національні інтереси власного народу і переходила під знамена (політичні й духовні) Польщі. Сейми Речі Посполитої приймали спеціальні закони, які проголошували українські області «одвічно польськими землями». А це аж до Новгород-Сіверського і Путивля. Фактично Україна в кінці XVI — першій половині XVII ст. опинилася перед загрозою повної втрати своєї культурно-історичної ідентичності.

На щастя, на відміну від націонал-патріотів нинішніх, які схильні ідеалізувати польську добу в історії України, патріоти України XVI—XVII ст. ст. давали собі звіт щодо її майбутнього в умовах шляхетсько-католицького поневолення й рішуче піднялися на оборону своєї знедоленої Вітчизни. Наприкінці XVI ст. по Україні прокотилися селянсько-козацькі повстання під проводом Криштофа Косинського і Северина Наливайка. У Києві, Львові, Луцьку, Дрогобичі та інших містах розгорнули свою просвітницьку роботу православні братства. У 30-ті роки XVII ст. збройна боротьба проти польського володарювання на Україні набрала ще більшого розмаху. Одне за одним спалахували повстання під проводом Тараса Федоровича (1630 р.), Івана Сулими (1635 р.), Павлюка (1637 р.) та інші. У 1648 р. розпочалася національно-визвольна війна, яку очолив Богдан Хмельницький.

Королівська влада й вельможна шляхта жорстоко розправлялись з повсталими козаками і селянами. Скільки їх сконало на палях? Щасливіше склався перебіг визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького, але й вона показала, що без опертя на союз із одною з сильних держав визволення України з цупких обіймів Речі Посполитої так і лишиться недосяжною мрією.

Богдан Хмельницький пішов на союз з Росією. Чи був оптимальним цей його вибір? І чи мав він іншу, кращу альтернативу?

Сьогодні, на відстані 350 років від того неймовірно драматичного періоду в історії України легко виносити вироки. Можна навіть в стилі оперети, одягнувши шаровари і прив`язавши до пояса бутафорні шаблі, проголосити «відміну» Переяславської Ради, як це на зорі нашої суверенності вчинили рухівці. Але замисліться, шановні панове, над тим, що мав робити у тій ситуації Богдан Хмельницький?

Упродовж трьохсотлітнього перебування у складі Польщі Україна випила гірку чашу своєї холопської долі до самісінького дна і більше не хотіла так жити. Союз з Туреччиною та її васалом Кримським ханством був цілковито неприродним. Та й не бачили вони в Україні, як би ми тепер сказали, стратегічного партнера. В усі часи це були землі для пограбування й вивезення на невільничі ринки Криму і Туреччини рабів.

А ще хто? Молдавія? Але ж вона сама ледь животіла і перебувала під протекторатом Туреччини. Швеція далеко і, звичайно, не могла реально допомогти Україні в її намаганнях вийти зі складу Речі Посполитої. Як не вдалося це їй зробити по відношенню до Росії у часи гетьмана Мазепи. До того ж, усі ці альтернативи не мали прогнозованих перспектив. Якнайшвидше Україна, в такому разі, взагалі втратила б свою культурно-історичну ідентичність.

Отже, союз із Росією у тих історичних умовах був єдино прийнятним. Та й не Богдан Хмельницький був першим його натхненником. Спроби поєднати долю України з Росією здійснювалися впродовж багатьох десятиліть до нього. І завжди ініціатива виходила з берегів Дніпра. І завжди вона базувалася на волі українського народу. Це важливо підкреслити, оскільки з емоційних заяв сьогоднішніх «денонсаторів» рішень Переяславської Ради, котрі не знають історії, складається враження, що це Росія наклала свою ведмежу лапу на Україну. Насправді нічого подібного, вона не тільки не ініціювала цього союзу, а й довгий час ухилялась від нього.

1620 р. гетьман Петро Сагайдачний звернувся до Михайла Федоровича з чолобитною, у якій заявляв, що Запорозьке військо хоче служити російському царю. У грамоті-відповіді Михайло Федорович похвалив гетьмана за таке бажання і навіть виділив козакам жалування в розмірі 300 рублів, але під свою високу руку їх не взяв.

Через чотири роки київський митрополит Іов Борецький надіслав російському царю прохання про прийняття українського народу в російське підданство, на що також не надійшла бажана відповідь. Росія тільки недавно відбила польську інтервенцію, була знесилена і, звичайно, не могла піти на нову війну з Польщею заради України. У 1630 р. Іов Борецький повторив своє прохання, але Михайло Федорович і цього разу відбувся ні до чого не зобов`язуючими люб`язностями. Тим часом російський уряд допомагав козакам і православним єпархіям України грішми, а також розселяв у порубіжних російських землях козаків і селян, що брали участь у повстаннях проти королівської влади. Допомога Росії була досить помітною. У 1648 р., коли українські землі вразила засуха і стався страшний неврожай, тільки безперешкодний вивіз зерна з Росії врятував Україну від голоду. Все це зафіксовано в писемних джерелах, як і те, що у визвольній війні брали участь на боці повсталих також і «русские люди — казаки».

Немає щонайменшого сумніву у тому, що Богдан Хмельницький у своєму протиборстві з польською шляхтою від початку розраховував передусім на допомогу Росії. Вже наприкінці 1648 р. він споряджає до Москви посольство на чолі з полковником Мужиловським, котрому доручалось особисто викласти царю прохання про надання Україні військової допомоги, а також про об`єднання її з Росією. У 1649 р. Хмельницький через російського посла Михайлова ще раз виклав царю своє прохання: «А мы как первые также и ныне желаем того, чтоб Ваше царское величество нам найнижайшим слугам и подданым своим государем учинился».

За всього бажання російський уряд не міг задовольнити звернення Хмельницького, оскільки це означало б оголошення війни Польщі, з якою у Росії був укладений вічний мир. Олексій Михайлович згоден був взяти «гетмана, и все Войско Запорожское под нашу царского величества высокую руку», але вважав, що це мало б відбутися без порушення миру з Польщею і за умови згоди на це королівської величності.

Тільки у 1651 р., після численних настійливих звернень Богдана Хмельницького, російський уряд наважився публічно висловити своє ставлення до ідеї об`єднання з Україною. На Земському соборі у Москві було заявлено: якщо польський король і надалі продовжуватиме ворожу по відношенню до Росії політику, то Запорозьке Військо і все населення України будуть прийняті у підданство Росії. І лише через два роки той самий Земський собор (1 жовтня 1653 р.) одностайно прийняв рішення про входження України до складу Росії. Олексій Михайлович негайно відправив до гетьмана послів і велів, щоб ті оголосили Хмельницькому царський указ, у якому, зокрема, йшлося «что мы, великий государь наше царское величество, пожаловали его, гетмана Богдана Хмельницкого, и все Войско Запорожское, велели принять под нашу царского величества высокую руку». Відповідні грамоти цар надіслав також королю польському.

8 січня 1654 р. у місті Переяславі зібралася козацька рада, на якій були присутні Богдан Хмельницький, Іван Виговський, полковники, осавули, сотники й отамани Війська Запорозького, а також російське посольство на чолі з боярином Василем Бутурліним. Рада висловила вдячність за царську милість і всі козаки присягнули на вірність царю. На честь цієї події в соборній Успенській церкві Переяслава відбулася служба, де крім козацької старшини було багато переяславських міщан.

Не надто довірятимемося свідченням очевидців, які записали, що «в те поры было в церкви всенародное множество мужского и женского полу и ото многие радости плакали», але маємо погодитися з тим, що наші далекі пращури таки й справді стали свідками й учасниками історичної події. У березневих 1654 р. статтях, підписаних у Москві, були означені права та привілеї Війську Запорозькому, козацькій старшині, українській шляхті й міщанам, даровані російським царем. Очевидно, це менше від того, на що сподівався Богдан Хмельницький і його оточення, але значно більше того, що мала Україна у складі Речі Посполитої.

Звичайно, не варто тішитися ілюзіями, що відбулося об`єднання рівноправних партнерів, чи возз`єднання, як це ще недавно вважалося. Насправді козацька держава увійшла до складу Росії на правах автономії. Цар —суверен, гетьман — його підданий. Нічого іншого в тих умовах бути не могло. Становище України у складі Речі Посполитої незважаючи на високі запевнення Люблінської унії щодо рівноправного об`єднання народів, було незмірно гіршим. М. Костомаров справедливо вважав, «що це було аж ніяк не возз'єднання, а приєднання. Не було тут ані рівності між обома народами, ані обопільної свободи, хоча й мали місце блискучі фрази як рівний з рівним, вільний з вільним.» Насправді Люблінська унія «створила панування одного над іншим, сильнішого над слабшим, того, хто обдурив над обдуреним. Саме проти такої унії, проти її наслідків, проти її духу і сенсу озброїся південноруський народ. Боротьба йшла понад півстоліття. Нарешті, її прапор узяв могутніми руками Б. Хмельницький».

Сьогодні, особливо в умовах нашого суверенного буття, події 350-річної давності сприймаються й оцінюються інакше, ніж 10—15 років тому. Це природно і закономірно. Біда тільки, що ми ніколи не знаємо почуття міри. Колись вдавалися до нестримної ідеалізації Переяславської Ради, нині ладні вважати її мало не чорним днем в історії України. В останньому випадку демонструємо ще й так званий мазепинський комплекс. Думаємо, що відновлюємо історичну справедливість, а насправді зраджуємо нашим далеким пращурам, відрікаємося від їхніх діянь.

Для мене така позиція є аморальною і неприйнятною. Хоч би як хто не ставився до козацької ради 1654 р. у Переяславі, мусимо давати собі звіт, що ця подія визначила долю України на кілька століть. І безсумнівно вона заслуговує на те, щоб нащадки «славних прадідів великих» хоча б зрідка звертались до неї на загальнонаціональному рівні.

Петро ТОЛОЧКО,
народний депутат України.

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

Усе залишимо мрійникам

Сьогодні 76-й день народження композитора Володимира Верменича.

На зустріч ішла з переконанням: пам'ять поколінь несправедлива, знаменитих попередників вона диференціює за незбагненними законами. «Ці пісні продовжують співати, а отже, вони живуть, а отже, живий і композитор», — спростував мій песимізм Олег Горський на початку нашої розмови про Володимира Верменича. До завідувача редакції ТВО «Промінь» мене привела логіка: В. Верменич колись мав тут бувати. Не помилилася.

— Перший мій спогад про Володимира Миколайовича пов'язаний з моїм навчанням у Київському державному музучилищі імені Глієра. Я вчився за класом віолончелі, грав у камерному оркестрі. Переважно класичний репертуар. Однак часом доводилося акомпанувати й популярним виконавцям. Саме тоді на мене величезне враження справила пісня «Чорнобривці» Володимира Верменича на вірші Миколи Сингаївського. У нашому супроводі пісню виконувала Людмила Мацнєва, студентка училища. Ми записали пісню для радіо. Згодом я подивився: відомий запис «Чорнобривців» у виконанні народного артиста України Костянтина Огнєвого було зроблено пізніше. Отже, Л. Мацнєву можна вважати чи не першою виконавицею цієї пісні... Тоді я був доволі далекий від пісень, — усе-таки академічна школа, — та все одно відчув теплоту, проникливість, особливе чуття мелодії, що властиве далеко не всім композиторам. І вже потім, коли працював на радіо, познайомився з Володимиром Миколайовичем особисто. Що про нього можна сказати?.. Ось є в нього пісня «Неспокій». То це — саме той стан, що в ньому завжди перебував В. Верменич. Його завжди все цікавило, він постійно за когось і за щось вболівав. Зокрема — за пісні колег. Він любив розпитувати молодих авторів: «А яка ваша думка?». Він ніколи не відмовляв в інтерв'ю, був людиною доброю, контактною. В ефірі говорив гарною українською у своїй неспокійній манері.

Мій співрозмовник Олег Горський недарма зачепив тему контактності та душевної теплоти. У Володимира Верменича відкритість і творчий неспокій перепліталися з його глибинною ліричною сутністю. До речі, В. Верменич був уродженцем Полтавщини (село Бориси), а отже, з дитинства в ньому жили український мелос і слово.

На мою провокацію, мовляв, чи не залишився В. Верменич композитором однієї пісні, Олег Горський відпасував заперечливими аргументами:

— «Чорнобривці», звісно, найвідоміші. Але сама тема материнства в українській пісенній традиції завжди була святою. У нього було чимало інших гарних пісень: «Іду я росами», «Я мрію про море», «Лечу в Донеччину мою», «На калині мене мати колихала», «Світанок», «Вечірній Київ», «Бірюса»... І ще, до речі, знаєте чому роман В. Верменича з піснями склався? Його дуже поважали поети. Він писав на вірші Г. Бойка, Д. Луценка, В. Сосюри, Л. Забашти, М. Сома, М. Подоляна, Л. Костенко і багатьох інших. У нього мало російськомовних творів, але є й «Пісня» на слова Р. Гамзатова.

Свідомо не розпитувала досвідченого радійника про останні роки Верменича. Проте початкова думка про несправедливість пам'яті навіяла й іншу тему. В. Верменич залишив цей світ 1986 року. Тобто він належав до митців старого державного устрою. Чи можна вважати його стовпом того ладу? Ні та ще раз ні. Так, були в його доробку «Кантата про Леніна» і пісні про партію. Однак уявіть собі час, коли українська лірична пісня з неабияким тертям пробиває собі дорогу. Коли все тенденційне потім, врешті-решт, іде в небуття. А «Чорнобривці» залишаються.

До слова, кажуть, у Верменича був приємний баритон, і він інколи виступав разом з дружиною-бандуристкою. В радіоархівах є й такі записи.

— Володимир Миколайович спочатку закінчив консерваторію як диригент-хоровик, а потім — як композитор, — продовжує мій консультант. — В його доробку є і серйозні речі, зокрема вокально-симфонічна поема. Та ми запам'ятали його як композитора-лірика, який знаходив мелодику, що не могла не відгукнутися в серцях.

На моє запитання — а чи був він такий уже затребуваний? — співрозмовник сказав: «Так, був». Тоді припустила: якщо помер В. Верменич ще нестарим, може, його, веселуна для всіх, таємно мучило закономірне невдоволення. Не жарт, заслуженого діяча мистецтв республіки він отримав лише у 1976-му, за десять років до смерті (щоправда, тоді звання так легко не давалися)... Може, в тому багатоповерховому торті композиторів — більш та менш визнаних — його серце краяли думки стосовно другоплановості?..

Дещо наївно провадити психологічні досліди, якщо ніколи не бачив людини. Зрештою, Олег Горський мене заспокоїв: у В. Верменича була своя ніша. Він творив, коли підросло яскраве покоління молодих композиторів, та й старші ще не зійшли зі «сцени», видаючи шлягери (тоді їх так ще не називали) один за одним. Проте його музика — це наш кращий український ліричний пісенний доробок. Отакої! Він і тепер має свого споживача — мрійника. До того ж пісні В. Верменича вирізнялися глибиною, цікавим гармонійним зіставленням: він не писав, як тепер ведеться, у три акорди. Шукав родзинку, яка була б у кожній пісні. Яка давала б підставу казати: це написав Верменич!

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Уточнення

У матеріалі «Не мала жінка клопоту» («Голос України» № 131 за 23.07.02) неправильно вказана посада винної особи. «Нею виявилась заступниця завідуючої одним з відділів управління праці та соціального захисту населення, а не управління пенсійного фонду, як зазначалося в публікації». Про це повідомило Управління МВС України у Хмельницькій області.

«Біла водичка» як золота

ПРОБЛЕМА

Мандруючи нині будь-яким селом, надибуєш тут і там «рекламу», прибиту гвіздками на воротях: «Продаю корову». Різке зниження закупівельних цін на молоко, що розпочалося ще взимку, призвело до передкризового стану і в господарствах виробника, і на підприємствах переробника.

Погляд із сільського обійстя

Останні два роки більшість селянських родин виживали за рахунок продажу молока заготівельникам.

— Навіть коли у СТОВах не платили ані копійки зарплати, виручали наші годувальниці, — поділилася від гурту жінок, які зібралися на одній з вулиць села Мельники Чигиринського району, Любов Холоденко. — Торік заготувачі брали у нас молоко по 60—70 копійок за літр. До того ж приїжджало кілька машин з різних маслозаводів і кожен хотів переманити до себе більше здавачів. Для села 200—300 гривень, які вторговували на молоці, то чимала сума. Однак ще з зими почав їздити один молоковоз і ціну збили до 45 копійок. У сусідніх районах, чули, дійшло вже до 35, а то й 30 копійок за літр...

— З нас просто збиткуються, — обізвалася інша жінка. — Забирають молоко майже задурно, пропускають його через сепаратори і продають «білу водичку» по 1 гривні 35 копійок... Учора бачила в Черкасах сироватку, ціна якої вдвічі дорожча, ніж домашнє молоко. Якщо нам знизили ціну, то чому не знижують її в магазинах?..

Далі мельничани на своїх «вуличних слуханнях» доводили, що нині корову невигідно утримувати, бо вона, через дорожнечу кормів і низьку ціну на молоко, стає «золотою». Тому почали люди спродувати рогату живність зі своїх господарств. «Адже посудіть самі, — доводили жінки, — у що обходиться зараз корова. Одне слово, з усіма «накладними» витратами корова за день обходиться господарю щонайменше в 10 гривень. А за 20 проданих літрів він одержить лише 7—8 гривень...»

— Що робитимуть переробники, якщо здавачі припинять їх годувати?

Про це я й поцікавилася у переробників.

На Черкащині в підсобних господарствах населення утримується 86 тисяч голів молочної череди.

У сільгосптовариствах — майже 93 тисячі. Переробні підприємства області заготовляють із сільських дворів понад 53 відсотки молочної сировини. А по деяких молокозаводах питома вага заготівель у населення становить 78—92 відсотки.

Погляд з маслосирзаводу

— Ціни на молоко порівняно з січнем цього року знизилися в середньому на 23 відсотки, — розповів директор Канівського маслосирзаводу Віктор Ніколенко. — Основна причина цього — подешевшання казеїну, сухого молока, твердих сирів на світовому ринку. Крім того, Росія, котра ще кілька місяців тому була найбільшим покупцем українського масла і сиру, сьогодні обклала нашу продукцію 10-відсотковим ПДВ і збільшила залізничний тариф на перевезення. Тому, якщо хтось вважає, що переробники наживаються, то глибоко помиляється. Виробництво молока стало нерентабельним і для переважної більшості сільгосптовариств, і для селянських господарств.

Вважаю, що сьогодні потрібно негайно перейти на договірну форму розрахунків з виробниками сировини. Надалі запровадити дві постійні чи плаваючі ціни на молоко — в літній та стійловий періоди. Доцільно також здешевити оптово-відпускні ціни на молокопродукти. Це значно пожвавить товарообіг.

Товаровиробникам і переробникам час запроваджувати нові сучасні технології, закупити доїльне, молочне обладнання, племінну худобу. Тому довготермінові кредити під 6—9 відсотків річних з відстрочкою платежу на 2—4 роки необхідні нині як повітря. Створення державного інтервенційного фонду тваринницької продукції, обмеження ввезення зарубіжних неякісних молочних виробів, дотування державою виробництва стратегічних продуктів харчування, зниження ставки ПДВ до 10 відсотків — так, як це зробила Росія, — ось головні важелі розв'язання «молочного» питання.

Цього року заготівля молока від населення зменшилася в області на третину, або на 28 тисяч тонн. На 18 відсотків порівняно з минулим роком скоротився на переробних підприємствах випуск товарної продукції.

Погляд з Кабінету Міністрів

— Проблема зі зниженням закупівельних цін на молоко актуальна для всіх областей України, — сказав, перебуваючи на Черкащині, віце-прем'єр Леонід Козаченко. — Застосування диференційованих цін на молочну сировину, залежно від її якості —один з шляхів розв'язання проблеми. Другий, не менш важливий, —пошук вигідних ринків збуту молокопродуктів. Не лише за кордоном. Ми ще не навчилися сповна задовольняти попит на внутрішньому ринку. Взяти, до прикладу, виробництво твердих сирів. В Україні поки що немає жодного підприємства, котре б поставило на ринок твердий сир європейської якості. Причина — молочна сировина, яка виробляється сільгосптовариствами і сільськими дворами, не відповідає міжнародним стандартам якості. Бактеріологічна забрудненість нашого молока в мільйони разів перевищує допустиму в Європі норму. Між тим, якби ми спромоглися випускати продукцію найвищого гатунку, в країні на 30 відсотків зріс би внутрішній попит. Поки що молокозаводи виробляють твердий сир, котрий через тиждень—два вибухає, немов бомба...

З 1 липня цього року діє державний стандарт України з закупівлі коров'ячого молока. Він сприятиме підвищенню якості сировини, яка відповідатиме міжнародним стандартам, і зробить його конкурентоспроможним на світовому молочному ринку. Водночас і уряд, і Верховна Рада України докладатимуть зусиль, щоб не допустити третього за останнє десятиріччя спаду в тваринницькій галузі.

За останній рік світові ціни на сухе незбиране молоко знизилися з 1600—1700 доларів США до 900—1000 за тонну. На казеїн — із 3500 до 2500 доларів США.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На знімку: чому моє молоко дешевше од води?

Замість висновків

Дещо здивувала у виступі Леоніда Козаченка перед виробниками і переробниками молока Черкащини його особлива стурбованість низькою якістю українських твердих сирів. Звичайно, було б краще, якби ми мали такий сир, як у Швейцарії. І, безперечно, знайшлися б на нього покупці — ті, що їздять на «Мерседесах». Однак віце-прем'єрові, очевидно, відомо, що населення України поки що споживає молока утричі (!) менше, ніж у тій же Європі. Чому? Звісно, не тому, що у нас постять. На жаль, більшість українських сімей не можуть дозволити собі щодня купувати вдосталь молока навіть для дітей. Вже не кажучи про «вибухонебезпечний» найдешевший сир, кілограм якого коштує 12 гривень. Не по кишені молочні продукти й для людей пенсійного віку.

Крім того, щоб одержати молочну сировину європейської якості, замало прийняти новий стандарт. Потрібно спочатку технологічно переобладнати молочно-товарні ферми і лабораторії, забезпечити їх належними реактивами та дезінфікуючими засобами. Саме цього немає в селянських господарствах, а в сільгосптовариствах його недостатньо. За інформацією райсільгоспуправлінь області, лише п'ята частина молочних лабораторій СТОВ спроможна визначити окремі якісні показники молока. Ця обставина призведе до загострення стосунків між товаровиробниками та переробниками. Адже через неможливість визначення всіх показників безпеки, як того вимагає Держстандарт, заготувачі прийматимуть молоко другим гатунком і негатунковим.

Отже, «молочне» питання залишається відкритим. Як вирішить його уряд — щоб і селяни були задоволеними, і переробники, і населення, врешті, могло за доступними цінами споживати молочну продукцію, — залежить від його професіоналізму. І від бажання змінити ситуацію на краще.

ДОСВІД

Ризикнули — і з прибутком

У поліських районах Рівненщини повертаються до вирощування традиційних для цієї зони технічних культур: картоплі, хмелю, льону. І мають від цього зиск. Ось і приватне сільськогосподарське підприємство «Світанок», що в селі Деражне Костопільського району, до своєї традиційної спеціалізації — вирощування насіннєвої картоплі — віднедавна додало ще й льонарство.

— Торік у «Світанку» посіяли 112 гектарів льону, одержали по 11,6 центнера волокна з гектара та 3,8 центнера насіння цієї культури, — розповідає голова Костопільської районної ради Станіслав Шульган, який до обрання на посаду багато років пропрацював у сільському господарстві, очолював районне управління сільського господарства. — Одержали 35 тисяч гривень чистого прибутку. До того ж частину трести переробили на власному льонопереробному міні-заводі. Не було проблем зі збутом — волокно реалізували на Рівненський льонокомбінат.

Цьогоріч господарство розширило площі під льоном до 132 гектарів. Керівник «Світанку» Петро Чернецький у такий спосіб і вирішує економічні проблеми, і дає людям нові робочі місця.

— Потреба в державній підтримці розвитку льонарства назріла давно, — каже Станіслав Шульган. — Ми б раді на місцевому рівні підтримати льоновиробників, але районний бюджет для цього закуций. Та й розписаний він по формулі з Києва, від якої ми не маємо права відступити на жодний крок.

На прикладі «Світанку», якого для відродження льонарства заохотили кредитом — насінням, видно, що справа варта підтримки. Схоже, і держава починає це розуміти, бо льоновиробникам виділяє майже 400 гривень кредитів з розрахунку на гектар посівів. Звісно, недостатньо. Та хоч щось для початку.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

ЖНИВА—2002

Про що мріють агрономи

У сільськогосподарському товаристві «Укрaгрокому», яке базується в Головківці Олександрійського району, серед нагальних жнивних проблем цими днями розв'язують ще одну: куди діти врожай. Двадцять тисяч тонн зібраного збіжжя ледве розміщується на чотирьох критих токах і власному елеваторі. Клопіт приємний, але несподіваним його назвати не можна.

— Випадковостей в землеробстві не буває, — запевняє генеральний директор «Украгрокому» Анатолій Кузьменко, — хіба що минулий рік, коли хліб вродив небачено щедро, був винятком.

Чотири «Клааси», чотири «Дони», «Фергюссон» і півдюжини «Нив» мало не вдвічі уповільнюють робочу швидкість на ланах з урожайністю 56—60 центнерів. Розподілена на кілька загонів техніка працює до першої вечірньої роси.

Головний агроном «Украгрокому» Дмитро Васильєв із задоволенням розповідає:

— На екстенсивному розвиткові нашого підприємства ставимо крапку: досить нарощувати кількість гектарів. У найближчі три роки працюємо над інтенсифікацією виробництва за рахунок збільшення віддачі посівних площ. Щоправда, степи в нашому краї ослаблені, без підживлення високих врожаїв чекати не доводиться. На жаль, повний цикл підживлення не можемо собі дозволити. Однак під пшеницю вносимо і фосфорні, і азотні добрива, гербіциди, використовуємо засоби боротьби із шкідниками.

На корисні речі грошей в Головківці не шкодують. Спеціалісти керівної ланки за зиму, наприклад, відвідали чотири навчальні семінари в Києві та Харкові. Серйознішу проблему вбачають у підготовці комбайнерів та трактористів. З них лише половина — досвідчені механізатори старого гарту. Та бажання керівників підвищити технічний рівень молодих кадрів наштовхуєтся на відсутність відповідних шкіл чи курсів, куди взимку можна було податися на навчання.

— Моя мрія, — поділився на прощання думками Дмитро Васильєв, — працювати так, щоб селяни мали хоча б один вихідний на тиждень і гарантовану зарплату щомісяця.

Добре бажання у головківського агронома. Якби тільки все залежало від самих хліборобів.

Ігор ШИРОКУН.
Кіровоградська область.

СЕЛО

Уже й до саду руки дійшли...

ТЕНДЕНЦІЇ

Об'їжджати поля курними шляхами в машині під пекучим сонцем, м'яко кажучи, стомливо. Але куди дівається втома, коли твій гід, знаний в області керівник агрофірми «Мир» Василь Руденький, починає розповідати, як-то кажуть, про час і про себе. Ви його слухаєте, але увага прикута до об'єкта гордощів Василя Івановича — землі. А слова його навіть для ледь тямущої в агрономії людини, пробачте, зайві. Ось вона, як на долоні, пухка, з любов'ю зорана й акуратно заборонована земля-годувальниця. Жодної травинки. А на сусідній ділянці — зелений килим пшениці, що зійшла водночас, як за командою.

— Це поле спочине, а на цьому посіємо новий сорт, — ділиться Руденький. — Поекспериментуємо. Селекціонери стверджують, що ух який урожай дасть.

До речі, агрофірма одна з трьох господарств району вирощує насіння «Еліта» і першу репродукцію для поширення в регіоні. Ця зустріч і розмова, зазначу, відбулися ще у квітні. Нині на тих землях, певна річ, інші фарби...

«Мир» — одне з успішних господарств, що зберегло після розпаювання земель цілісний комплекс. Тут нічого не втратили і не розтягли по домівках. Бо, отримавши пай, кожен його власник сказав: «На, Івановичу, розпоряджайся нашою землею, як раніше. Але ще краще».

Руденький односельців шанує, вони йому відплачують тим самим, але земля не завжди на турботу та любов до неї відповідає вдячно. Буває, таке погода викине зі своїми приморозками-відлигами, посухою та дощами... От і нині весна покуражилася з селянина, а все одно врожай на славу вродив: 41,7 центнера пшениці зібрали на круг. Ну, та що про цифри казати. Вони тут, якто кажуть, справні. Інакше й бути не може в господарстві, де чимало десятиліть пропрацював головним агрономом Герой Соціалістичної Праці Анатолій Дмитрович Журавльов. Так вважає голова агрофірми Руденький та його провідні фахівці. Недарма вони підтримують із відомим хліборобом зв'язок, радяться з ним.

До слова, свого часу Анатолій Дмитрович у місцевій газеті висловив свою думку з приводу реформування села. Реформи, казав він, реалізуються поспіхом, вони не всім зрозумілі. А головне — до них не були готові на місцях, людям до пуття не пояснили їхні права та обов'язки, а нині в багатьох господарствах збирають гіркий врожай.

Агрофірми «Мир» це не стосується. Тут сім разів міряли, перш ніж відрізати. У господарстві завжди дотримувалися високої культури землеробства, земля вчасно отримувала органічні й мінеральні добрива.

У далекоглядності керівництва я переконався на власні очі. У день мого приїзду в господарстві закінчилося викорчовування старого саду. Тут знають, що оптимальний вік плодових дерев — 13 років, а тим яблуням було більш як 25.

— Закладемо новий, хоча знаємо, що один гектар молодого саду обійдеться недешево. Може, держава виконає свої зобов'язання щодо підтримки садівників...

— Сподіватимемося, Василю Івановичу. А як ви і ваша команда фахівців виконує власні зобов'язання перед пайовиками? Для багатьох керівників реформованих господарств це питання вельми неприємне, бо відповісти їм, по суті, нема чого.

— Нам є про що сказати. Ми орендуємо нині землі 520 пайовиків. Вартість земельного сертифіката 426,47 гривні. Кожен пайовик може взяти гроші або продукти на цю суму. Крім того, в рахунок паю обробляли городи, видавали сіно...

«Мир» серед перших в районі уклав з пайовиками договори оренди на основні засоби, а також договори купівлі обігових коштів. За оренду основних засобів з людьми розрахувалися за їхнім бажанням (хтось замовляв техніку, хтось у рахунок водокористування). За обігові кошти пайовики також отримали гроші або продукти. Загалом торік кожен з пайовиків мав 650 гривень прибутку.

В багатьох господарствах України про такі розрахунки, гадаю, не чули. В сотнях з них не розрахувалися за оренду землі, не кажучи вже про плату за майнові паї.

Чи є незадоволені в агрофірмі? Напевно є, бо кому не хочеться отримувати більше. Але це справа часу, вважає директор Руденький. Тільки б земля і погода були милостиві до хліборобів. А вони, нарощуючи потужності, використовуючи найновітнішу техніку, намагатимуться догодити годувальниці й отримати від неї щедрі врожаї.

Іван ІЛЛЯШ.
Мелітопольський район Запорізької області.

КОНКУРС

Дума про село

Ох, село, моє село
В полі проти неба,
Хто тебе не обкрадав,
Не дер шкуру з тебе?
Всі аби з села хліб-сіль
І пашницю всяку.
А селу за це кукіль,
Тобто дулю з маком.
Про народ чини кричать,
Аж у піні губи...
Де заводи й дитсадки?
Ферми де і клуби?
Подивися навкруги,
Обранцю-герою:
Сплюндрували рідний край,
Ніби греки Трою.
Всюди злидні аж пищать,
Скрізь одна руїна.
Мов лебідонька від ран,
Стогне Україна.
Б'ється, пнеться селянин,
Я кричу, як брату:
«Хай живе прем'єр-міністр
На... сільську зарплату!
Слава уряду й хвала
За... усі податки!»
І замовк, нащо кричать?
Не в усіх нестатки!
Як доходи всіх додать
Й розділить порівну,
То ми, ніби королі,
Заживем безбідно.
Незалежні стали ми...
Й голову ламаєм:
Незалежність дійсно є,
Чом ладу немає?
Чом неправда скрізь гуля,
Мов коса іржава?..
Обкрадають всі селян,
В тім числі й держава.
Вбий у голову всім нам,
Царю наш небесний:
Україна оживе,
Як село воскресне!

Олексій ДУДНИК.

Паніванівка
Семенівського району
Полтавської області.

СПІВРОБІТНИЦТВО

Подружило пиво

Фото автора.

Сховище учбового господарства Подільської державної аграрно-технічної академії цього року тісне: не вміщається вирощений врожай пивоварного ячменю. По 60—70 центнерів з гектара дали 16 досліджуваних сортів на 27 гектарах колекційного розсадника.

Український ринок пива на відсутність конкуренції не страждає.

Товариство «Оболонь» не просто бореться за місце під сонцем, а й дбає про сировинну базу, займається насінництвом, вивчає, досліджує вітчизняні і закордонні сорти пивоварного ячменю, не шкодує коштів для поліпшення технології вирощування цієї культури.

На Київщині і на Поділлі у фірми склалося багаторічне ділове співробітництво з аграрниками, котрі вирощують пропоновані киянами і власноруч відібрані сорти на товарне зерно. «Оболонь» поки що єдиний переробник, який фінансує і науку відповідного профілю.

— Уже чотири роки, — розповів доцент кафедри рослинництва, керівник наукових досліджень з насінництва та технологій вирощування сільськогосподарських культур Подільської академії Олександр Гораш, — в нашому вузі працює лабораторія пивоварного ячменю. Про неї годі було б мріяти без підтримки киян та зусиль колишнього ректора Михайла Самокиша.

Слабкою ланкою в діяльності лабораторії досі залишається стара техніка. Тож довелося добряче потрудитися завідувачу лабораторії механізації Миколі Марутіну та науковому співробітникові Валентину Бориславському, щоб довести до ладу обладнання.

Пивовари не залишили селян сам на сам із проблемою збуту, бо закуповують ячмінь по ціні 600 гривень за тонну. Торік завдяки цьому кілька господарств вийшли з фінансової кризи, розрахувалися з боргами.

Ну, а наукою під покровительством «Оболоні» займаються залюбки: фірма фінансує частину заробітної платні 10 працівникам лабораторії. Іншу частину платить академія.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

На знімку: працівниці лабораторії з науковим співробітником Валентином Бориславським.

АЛЬТЕРНАТИВА

Урвався в позичальника терпець, а на селі — порожній гаманець

За техніку, придбану у фінансовий лізинг нинішнього року, аграрники більш-менш повертають кошти: сума розрахунків становить уже 80—85 відсотків. А ось за комбайни та трактори, взяті в минулі роки, віддавати гроші не поспішають. У НАК «Украгролізинг», щоб зрушити справу з мертвої точки, вдалися до чергових послаблень. Відтепер лізингоотримувачі в рахунок погашення заборгованості за трактори, комбайни, інші агрегати можуть здавати зерно. Пшениця третього класу йде по 500 гривень, фуражний ячмінь — по 340, горох — по 500, а жито першого класу — по 280 гривень за тонну. В «Украгролізингу» вважають: такі умови для селян цілком прийнятні. Адже ціна, приміром, пшениці третього класу на ринку нині не перевищує 340—350 гривень за тонну. А отримані за збіжжя кошти в компанії обіцяють витрачати на придбання нової техніки для АПК.

Іван ЛАЗНЮК.

ЗАЛИШАЙТЕСЯ З «ГУ»

Податок сплачують не всі

Я самотній пенсіонер, мешкаю в селі, маю присадибну ділянку (0,6 га) та земельну ділянку (2,45 га), що дали на земельний пай, яку здаю в оренду місцевому господарству. Чи маю я сплачувати земельний податок з цієї землі?

Григорій ДУШКО.
Херсонська область.

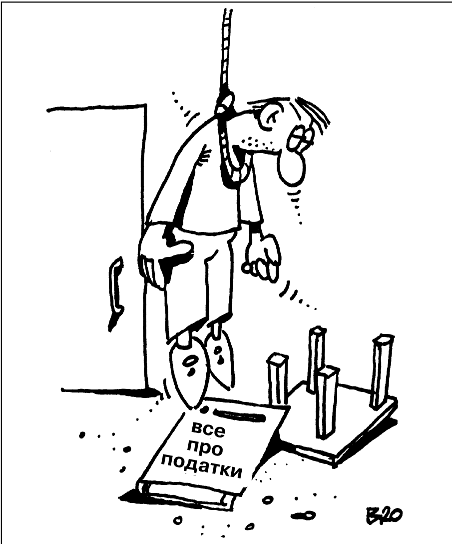
Відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про плату за землю» не справляється плата за земельні ділянки в межах граничних норм, встановлених Земельним кодексом України для пенсіонерів. Тобто пенсіонери в сільських населених пунктах не повинні сплачувати земельний податок за надані їм земельні ділянки: для ведення селянського підсобного господарства (до 2,0 га); будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка до 0,25 га); для садівництва (до 0,12 га); індивідуального дачного будівництва (до 0,1 га) та для будівництва індивідуальних гаражів (0,01 га).

Отже, розмір вашої присадибної ділянки перевищує граничні норми на 0,35 га, за які ви маєте сплачувати земельний податок.

Розмір земельної частки (паю), яку ви отримали в ході реформування місцевого сільськогосподарського підприємства, перевищує граничні норми на 0,45 га, на які також нараховується земельний податок.

Але, відповідно до положень п. 20 ст. 12 вищеназваного закону, в разі, якщо таку земельну частку (пай) ви передали в оренду платникові фіксованого сільськогосподарського податку, вас має бути звільнено від плати за землю.

Марина КОВАЛЬЧУК.

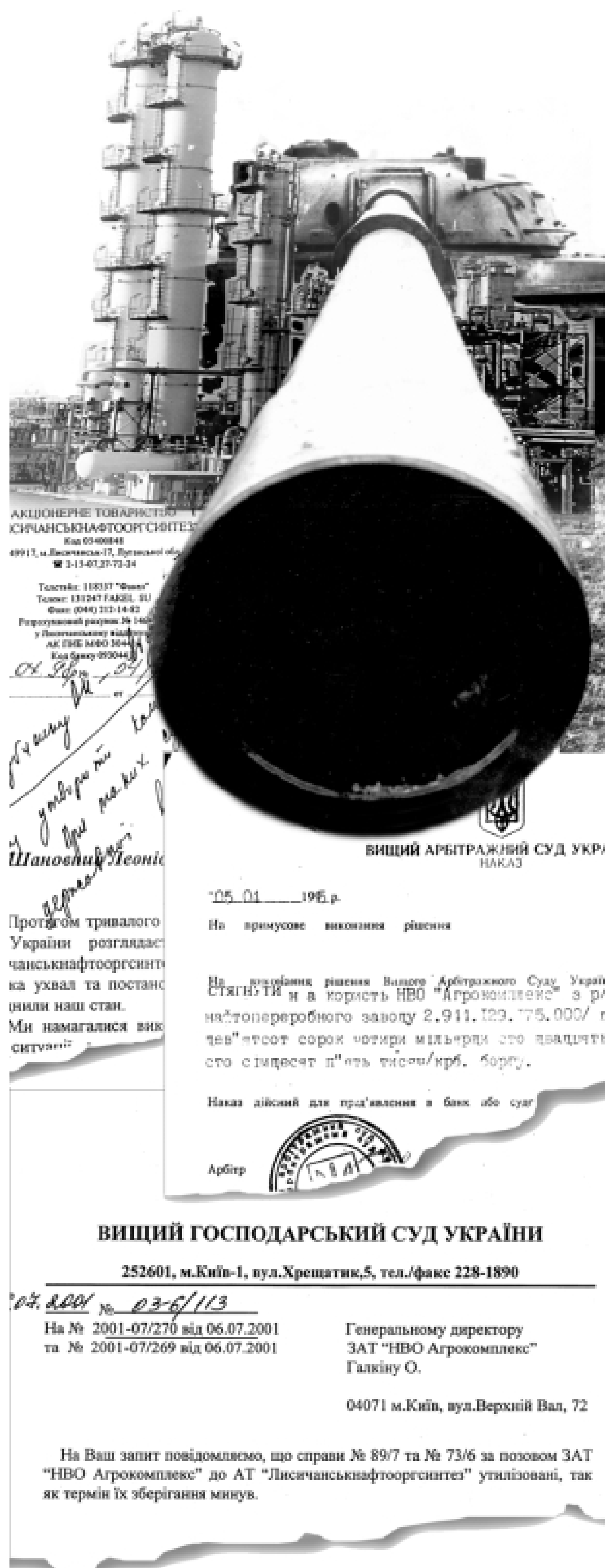

Мал. Віктора ПОПОВА.

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

СПЕЦОПЕРАЦІЯ «САНАЦІЯ»

Десятиріччю порушення гарантованих Конституцією «непорушних прав приватної власності» присвячується

ВИЩИЙ АРБІТРАЖНИЙ СУД УКРА[ЇНИ]
НАКАЗ

05.01 ____ 1995 р.

На примусове виконання рішення

На виконання рішення Вищого Арбітражного Суду Украї[ни] СТЯГНУТИ ... в користь НВО "Агрокомплекс" з р/ нафтопереробного заводу 2.911.129.775.000/ ... дев'ятсот сорок чотири мільярди сто двадцять ... сто сімдесят п'ять тисяч/крб. боргу.

Наказ дійсний для пред'явлення в банк або суд ...

Арбітр

ВИЩИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД УКРАЇНИ

252601, м.Київ-1, вул.Хрещатик,5, тел./факс 228-1890

... 07.2001 № 03-6/113
На № 2001-07/270 від 06.07.2001
та № 2001-07/269 від 06.07.2001

Генеральному директору
ЗАТ "НВО Агрокомплекс"
Галкіну О.

04071 м.Київ, вул.Верхній Вал, 72

На Ваш запит повідомляємо, що справи № 89/7 та № 73/6 за позовом ЗАТ "НВО Агрокомплекс" до АТ "Лисичанськнафтооргсинтез" утилізовані, так як термін їх зберігання минув.

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

«Кредитори мають кращу пам'ять, ніж боржники».

Бенджамін ФРАНКЛІН,
американський політик.

Історію боргу Лисичанського НПЗ перед «Агрокомплексом» ще рано списувати до архіву. Хоч дехто й намагається це зробити. Наприклад, у Вищому господарському суді утилізовано дві перші судові справи, на основі яких виносилися рішення про повернення «Агрокомплексу» нафтопродуктів з належних йому 375 тисяч тонн давальницької нафти.

Це виняткова одіозне рішення ще чекає свого розслідування, в тому числі з боку прокуратури, адже йдеться про знищення справ, судові рішення по яких не виконані. Але це все нічого не змінює. Ще «живі» 57 томів справи про банкрутство, яких вистачить для доведення істини. А останнім часом стали відомі факти, які підтверджують незаконність продажу акцій «ЛиНОСу». Бо, окрім того, що юридично акції досі перебувають під судовим арештом, а отже, не могли бути відчужені, є всі підстави вважати, що й сам конкурс був незаконний.

Сам конкурс був незаконний

Як з'ясувалося, участь у ньому взяли представники лише однієї компанії — ТНК. Скажуть, що окрім ТНК за пакет акцій змагався ТОВ «Продінторг». Справді, він є серед учасників конкурсу, але, як зазначала газета «Дзеркало тижня» (№ 26, 2000 р.), фактично конкурс завершився на стадії розгляду заявок, коли з'ясувалося, кого до нього допустили, «адже не секрет, що і «ТНК-Україна», і ТОВ «Продінторг» контролюються тією ж російською групою». Отже, якщо в конкурсі брали участь дві зв'язані між собою компанії, то його не можна вважати законним. Хто повірить, що «керівники українським майном» не знали про це? А коли б і справді не знали, то про це у позовній заяві до Господарського суду Києва та в касаційній скарзі до Вищого господарського суду України нагадувало НВО «Агрокомплекс». Вимагаючи визнати конкурс з продажу акцій ВАТ «ЛиНОС» недійсним, «Агрокомплекс» зазначав: «Відповідно до п. 26 Положення про порядок проведення конкурсів з продажу пакетів акцій ВАТ, створених у процесі приватизації, затвердженого спільним наказом ФДМУ, Антимонопольного комітету, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 04.08.1997 р.», учасники конкурсу «повинні були подати конкурсній комісії достовірну та повну інформацію про осіб, які їх контролюють. (...) З матеріалів справи вбачається, що два учасники конкурсу контролюються однією юридичною особою, тобто є пов'язані відносинами контролю». Саме тому позивач заявив про необхідність витребування судом в органів реєстрації, органів статистики та податкових органів офіційних відомостей про засновників та керівників компаній «Продінторг» і «ТНК-Україна». «Вказані відомості є необхідними для розгляду справи, бо містять докази того, що учасники конкурсу пов'язані між собою», — наголошував «Агрокомплекс». Тобто за положенням про проведення конкурсів, не можна вважати конкурентною участь у ньому двох пов'язаних компаній. Інакше це не комерційний конкурс, а змова.

І як на цей позов відреагував суд? Господарський суд Києва встановив, що «НВО «Агрокомплекс» не брало участі у конкурсі з продажу даного пакета акцій», а тому «суд приходить до висновку про недоведеність позивачем порушень його прав та охоронюваних законом інтересів під час здійснення комерційного конкурсу з продажу пакета акцій». І відмовив у позові. Тобто справу не було розглянуто по суті, а відмовлено в розгляді на підставі неучасті «Агрокомплексу» в конкурсі. Хто ж тоді має контролювати дотримання умов конкурсу? Якщо на кричущі факти закривають очі у Фонді держмайна, то, може, цим мають перейнятися Антимонопольний комітет та Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, які разом затверджували положення про проведення приватизаційних конкурсів? Якщо ж ніхто з держчиновників не хоче здійснювати такий контроль, то їх дії можна оцінити як недбальство, або як змову з метою заниження вартості пакета акцій «ЛиНОСу», адже зрозуміло, що дві пов'язані компанії не поспішатимуть підвищувати вартість пакета акцій. До речі, «Продінторг» запропонував за пакет акцій «ЛиНОСу» 48 млн. 600 тис. грн., а «ТНК-Україна» — 50 мільйонів. Остання і виграла «конкурс». Що й треба було довести. До речі, коли б не настирливі вимоги українських кредиторів, то про ці «деталі» навряд чи хто коли-небудь згадував. Чи не тому сьогодні до особливо наполегливих кредиторів застосовують «гамівні сорочки»? Зокрема, на «Агрокомплекс» — найбільшого кредитора «ЛиНОСу» та заявника в справі банкрутства — не пробували впливати хіба що дустом. Тільки й ці методи не змінили його позиції. А коли так — з'являється сценарій виведення найбільшого кредитора зі складу комітету кредиторів. Замість нього туди включають компанії, борги перед якими (ті, що заявлені у справі про банкрутство) погашені «ЛиНОСом» ще у 1997—1998 роках. Згодом перед цими компаніями виникла нова, вже поточна, заборгованість, але

це вже інша історія,

яка до справи 1996 року про банкрутство не має жодного стосунку. Ми могли б перелічити ці так звані компанії-кредитори, але скажемо лише, що наявні документи підтверджують: перед трьома із п'яти членів комітету кредиторів «ЛиНОСу» заборгованість на березень 1996 року (на момент порушення справи про банкрутство) було погашено. А коли так, то за законом ці компанії втратили право бути кредиторами у справі про банкрутство. Але хто зважає на закон. Тому виведення найбільшого кредитора з комітету кредиторів, найпевніше, нагадує спецоперацію «Санація», головна мета якої — розпочати процес санації без участі головного заявника у справі про банкрутство. Тобто фактично без кредитора. А натомість призначити санатором ... інвестора — «ТНК-Україна».

ДЛЯ ДОВІДКИ: за юридичним словником — санація (оздоровлення) підприємства — система організаційно-правових, фінансово-економічних заходів, вжитих з метою запобігання банкрутства.

Як бачимо, санація — це оздоровлення, але аж ніяк не санаторне. Постає запитання: чи потрібно було за безцінь віддавати стратегічне підприємство стратегічному інвестору, щоб він після короткочасового господарювання розпочинав санацію? Адже однією з умов «продажу» «ЛиНОСу», за словами голови ФДМ О. Бондаря, було «знайти достойного інвестора, котрий вкладав би кошти у реконструкцію заводу, поповнював його обігові кошти, щоб НПЗ працював з прибутком, поступово розраховуючись з усіма кредиторами та здійснював регулярні платежі до бюджету». А що в результаті отримали? Інвестора, який виявився нездатним забезпечити ці умови. Тож недаремно журнал «ТЭК» (№ 6, 2002 р.) зазначає, що у випадку з «ЛиНОСом» — це «спроба його власника скористатися цілком легальним способом захисту від надокучливих кредиторів». Тим паче що «співвласником Тюменської нафтової компанії є «Альфа-груп», яка, що називається, «собаку з'їла» на використанні процедур російського законодавства про банкрутство (воно не надто відрізняється від українського і серед іншого передбачає використання кредиторами механізму санації) з метою переділу та утримання власності. Втім, у самої ТНК є деякі успіхи на цій стадії. Недарма російська преса не раз писала про вміле використання «танкістами» (так у Росії називають ТНК. — **Авт.**) «прогалин» російського законодавства про банкрутство у боротьбі за «Сіданко», «Чорногорнафту» і «Кондпетролеум». Одначе ситуація з «ЛиНОСом» відрізняється від уже напрацьованої ТНК практики тим, що в даному випадку ця компанія використовує законодавство не для нападу, а для захисту свого майна». Одне слово, «танкісти» відстрілюються. Між іншим, «відстрілюються» не тільки від справедливих, підтверджених судом вимог «Агрокомплексу», а й, наприклад, від ВАТ «Полтаваоблагропостач», якому «ЛиНОС» заборгував 1 тисячу 300 тонн дизпалива. На превеликий жаль, складається враження, що

деякі українські чиновники допомагають «танкістам»

«вміло використовувати прогалини у законодавстві».

До речі, чи спроможні нинішні власники «ЛиНОСу» так провести санацію, щоб задовольнити вимоги кредиторів і не допустити банкрутства? Адже, якщо в 2000 році (на момент приватизації) ВАТ «ЛиНОС» мав чистий дохід у сумі 821 млн. грн., то в 2001-му він уже скоротився до 293 млн. грн. («Українська інвестиційна газета», 16 квітня 2002 р. Інформація емітентів). Існує заборгованість перед державою, ліквідація якої (заборгованості. — **Авт.**) була ще одним зобов'язанням покупця. До речі, представники «ТНК-Україна» часто озвучують плани вкласти у реконструкцію НПЗ до 70 млн. доларів. Та оскільки «ТНК-Україна» частина структури російського ТНК, то процитуємо слова президента ТНК Семена Кукіса («Нефть и капитал» № 12, 2000 рік): «Стан Лисичанського заводу було оцінено як задовільний, інвестиції в оновлення виробництва, звичайно, потрібні, але в розумних межах — близько 6 млн. доларів». Як бачимо, плани інвестицій у реальних власників «ЛиНОСу» у десять разів менші. Тож за нинішньою санацією, до участі в якій не допускають найбільшого кредитора, та за голосними заявами про інвестиційні плани, схоже, приховуються якісь далекоглядні плани нинішніх розпорядників «ЛиНОСу». Зрозуміло, що російський менеджмент нікого не посвячує в них, але, наприклад, газета «Киевский телеграф» за 10.12—16.12.2001 року повідомила про депутатський запит з приводу складної ситуації в російському холдингу «Альфа-груп», якому і належить ТНК. Наголошувалося, що доходи «Альфи» набагато менші від майбутніх виплат за кредитами, тож група розпочала переговори про продаж ТНК британській компанії. Постає запитання: якщо ці припущення підтвердяться, то скільки коштуватимуть 79 відсотків акцій «ЛиНОСу»? Усім зрозуміло, що не 10 і навіть не 100 млн. доларів. А якщо до того ж «відсікти» українських кредиторів, то за «ЛиНОС» можна отримати «грубі гроші», які перетворять продавців на нафтових шейхів. Тож цілком можливо, що спецоперація «Санація» саме й потрібна для того, щоб очистити підприємство від українських кредиторів та дрібних власників акцій підприємства, головним чином працівників «ЛиНОСу». Чи готові українські чиновники, котрі лобіювали «російський варіант», відповідати за такий перебіг подій?

Рента на селянина

Не можемо не звернути уваги і на таку обставину, як цілковите узалежнення українського ринку нафтопродуктів від російських постачальників нафти та на те, що будь-які проблеми у російських транснаціональних компаніях насамперед позначаться на їх українських філіях. Саме це дає змогу їм диктувати свої правила гри на ринку нафтопродуктів, а за потреби перекласти проблеми на плечі хоча б українських селян. Тому хоч би який селяни виростили врожай, а левова його частка відійде російським ТНК як плата за пальне. Бо, незважаючи на обіцянки стратегічних інвесторів і вітчизняних чиновників, ціни на нафтопродукти якраз напередодні жнив різко злетіли вгору. За повідомленням агентства «Українські новини», у травні роздрібні ціни на нафтопродукти зросли на 40—50%, продовживши злет, який розпочався у квітні. У червні ціни на бензин і дизпаливо у роздрібній торгівлі зросли на 30—40%. І до чиїх кишень іде ця своєрідна рента на селянина? До кишень тих, хто робить погоду на роздрібному ринку нафтопродуктів. Зокрема, третина ринку належить знайомій нам «ТНК-Україна», під егідою якої наприкінці червня перебувало 846 власних та джоберських автозаправок. До слова, на неосяжних просторах Росії, ТНК має лише 700 АЗС. Тож, за словами гендиректора «ТНК-Україна» Олександра Городецького («ТЭК» № 6, 2002 р.), український ринок — це перший проект ТНК за межами Російської Федерації і, зрозуміло, аж ніяк не останній. Тобто можемо припустити, що Україна стала полігоном для транснаціональних корпорацій, де вони можуть відпрацювати різноманітні схеми тиску на ринок нафтопродуктів та отримання надприбутків. «ЛиНОС», потужності якого можуть майже повністю задовольнити потреби України в нафтопродуктах, — золота фішка в цих схемах.

ДЛЯ ДОВІДКИ: джобери — АЗС, які реалізують нафтопродукти під торговою маркою компанії-постачальника на основі договору франчайзингу (приблизно за такою схемою працювала сумнозвісна компанія «Довгань»). При цьому власники АЗС зобов'язуються дотримуватися корпоративних правил та не купувати нафтопродукти у постачальників з інших НПЗ.

Така схема дає змогу дуже швидко

захопити та контролювати ринок нафтопродуктів

Наприклад, щоб привабити власників АЗС до співпраці, спочатку їм пропонують нафтопродукти за нижчими цінами, ніж ті, що встановилися на ринку. Під демпінговим ціновим тиском у корпоративні кольори «перефарбовуються» навіть успішні АЗС. А після того, як під прапорами транснаціональної корпорації об'єднується критична кількість АЗС, корпорація «зв'язаними» руками джоберських АЗС завдає сильного цінового «джебу» і ринок падає на ринг. Чи не схоже це на шлях, що його пройшов вітчизняний ринок нафтопродуктів? Не дивно, що народні депутати України Іван Томич, Василь Калінчук та Іван Кириленко, прагнучи захистити аграрників від цінового натиску транснаціональних корпорацій, запропонували з 1 липня до 1 грудня 2002 року запровадити податкові пільги для імпортерів дизпалива. У відповідь перший віце-президент «ТНК-Україна» Сергій Лизунов заявив, що ухвалення ВР цього законопроекту буде розцінено як форс-мажор, за якого виконання взятих зобов'язань стає неможливим. «Поставки сировини буде припинено до тих пір, поки ми не узгодимо з урядом усі умови, за яких зможемо працювати. Інакше нам буде вигідніше виробляти пальне на російських заводах та імпортувати його в Україну. А місцеві заводи стоятимуть, люди залишаться без роботи. Невиправдане введення пільг зведе нанівець зусилля уряду і переробників зі стабілізації ринку та виведе з-під контролю держави процес ціноутворення на нафтопродукти», — зазначала прес-служба «ТНК-Україна». Ось так! «ТНК-Україна» цілковито не цікавить, чи вигідно українським селянам купувати пальне після 50-процентного зростання цін. Воно й зрозуміло: куди вони подінуться, адже врожай потрібно зібрати. До того ж ми навіть не здогадувалися, що шалене зростання роздрібних цін на пальне (тільки з 31 травня до 10 червня вони зросли на 30—40%) є наслідком зусиль уряду та переробників з їх стабілізації та контролю. Не кажемо вже про залякування найвищого законодавчого органу міфічними «форс-мажорними» обставинами. Саме тут усі патріоти та державники мають незлим тихим словом згадати невтілені плани диверсифікації поставок енергоресурсів. Але це вже загальнодержавні проблеми, і відповідати за них мають зокрема і ті, хто на порушення законів лобіював продаж «ЛиНОСу» стратегічному інвестору, котрий будь-якої миті ладен перекрити краник.

У нас мета скромніша — внести ясність у проблему заборгованості «ЛиНОСу» перед українськими кредиторами, зокрема, перед найбільшим із них — НВО «Агрокомплекс». Бо, незважаючи на «спецоперації», «санації» та чиновницькі маніпуляції,

«Агрокомплекс» здаватися не збирається

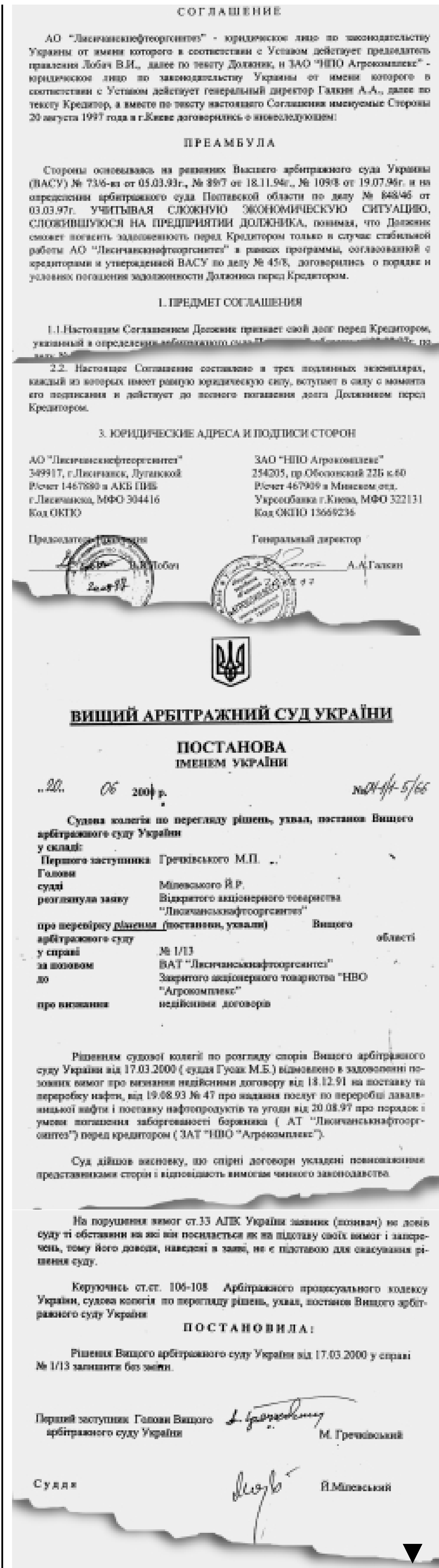
Як зазначає його гендиректор Олександр Галкін, після використання всіх можливостей судового захисту своїх майнових прав на національному рівні, «Агрокомплексу» доведеться відповідно до статті 55 Конституції звернутися по захист своїх прав до Європейського суду з прав людини. І є впевненість, що цей суд, не підвладний тиску українських можновладців, ухвалить дуже неприємне для держчиновників та нинішніх власників «ЛиНОСу» рішення. У позові до Європейського суду йтиметься про набагато більшу суму боргу, ніж та, на яку після численних односторонніх компромісів «Агрокомплекс» погодився в 1997 році. Адже за цінами 1993 року тільки вартість нафтопродуктів із 375 тонн давальницької нафти становила 200 млн. доларів за курсом НБУ. До того ж ця сума не враховує інфляцію, пеню, штрафи, компенсацію за втрачену вигоду та, зрештою, моральні збитки. Так, «Агрокомплекс» відмовився від нарахування пені та штрафів, але за умови регулярного та планомірного погашення боргу. А коли боржник ігнорує законні вимоги, що грунтуються на рішеннях суду, то кредитор має не тільки юридичні підстави, а й повне моральне право вимагати стягнення збитків, штрафів та пені. І це цілком законно. Бо, наприклад, станом на 1.07.1997 року «ЛиНОС» у рахунок погашення кредиту перед «Вестдойче-Ландесбанком» сплатив 6 млн. 929 тис. екю основного боргу та 11 млн. 393 тис. екю процентів і 158 тис. екю штрафів за прострочення платежів. Тобто виплати ВДЛБ за процентами та штрафами майже удвічі більші від виплат за основним боргом. І це при тому, що в іноземців ніколи не виникало таких проблем з поверненням боргу, як у вітчизняних кредиторів. Чому ж тоді тепер уже навіть не державний «ЛиНОС» має протягом десяти років безпроцентно користуватися кредитом українських підприємців? Одне слово,

якщо Президент закликає до «європейського вибору»,

то вітчизняні кредитори підуть за цим закликом. У Вітчизні, гарантом Конституції якої якраз і є Президент, уже протягом десяти років нехтуються конституційні права громадян. До речі, розпочалося це нехтування прав в 1992 році з ініціативи тодішнього Прем'єр-міністра Леоніда Кучми. Але є надії, що судові органи України і владні органи, які досі тиснуть на суд, глибоко і всебічно розберуться у ситуації, що виникла із поверненням боргу «Агрокомплексу», і поставлять крапку в цій справі. Тим паче що вже є угода між боржником і кредитором. Угода, яка була цілком взаємоприйнятною. Тож про яку санацію може йти мова, коли є угода, котра цілком задовольняє кредитора? «Танкістам» треба зачохлити стволи й тоді відпаде потреба звертатися до Європейського суду, і вкотре ганьбити українську державу. Бо на підставі статті 1 протоколу № 1 Європейської конвенції з прав людини Європейський суд уже не раз відновлював право власності юридичних і фізичних осіб на незаконно вилучене державою майно. Адже, на відміну від України, там послуговуються не феодальним правом, і статтю 41 Конституцію України про те, що ніхто не може бути протиправно позбавлений права приватної власності, потрактують так, як вона написана.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

(Закінчення. Початок у № 139 від 2 серпня 2002 року).

СОГЛАШЕНИЕ

АО "Лисичанскнефтеоргсинтез" - юридическое лицо по законодательству Украины от имени которого в соответствии с Уставом действует председатель правления Лобач В.И., далее по тексту Должник, и ЗАО "НПО Агрокомплекс" - юридическое лицо по законодательству Украины от имени которого в соответствии с Уставом действует генеральный директор Галкин А.А., далее по тексту Кредитор, а вместе по тексту настоящего Соглашения именуемые Стороны 20 августа 1997 года в г.Киеве договорились о нижеследующем:

ПРЕАМБУЛА

Стороны основываясь на решениях Высшего арбитражного суда Украины (ВАСУ) № 73/6-вз от 05.03.93г., № 89/7 от 18.11.94г., № 109/8 от 19.07.96г. и на определении арбитражного суда Полтавской области по делу № 848/46 от 03.03.97г. УЧИТЫВАЯ СЛОЖНУЮ ЭКОНОМИЧЕСКУЮ СИТУАЦИЮ, СЛОЖИВШУЮСЯ НА ПРЕДПРИЯТИИ ДОЛЖНИКА, понимая, что Должник сможет погасить задолженность перед Кредитором только в случае стабильной работы АО "Лисичанскнефтеоргсинтез" в рамках программы, согласованной с кредиторами и утвержденной ВАСУ по делу № 45/8, договорились о порядке и условиях погашения задолженности Должника перед Кредитором.

1. ПРЕДМЕТ СОГЛАШЕНИЯ

1.1. Настоящим Соглашением Должник признает свой долг перед Кредитором, указанный в определении арбитражного суда [illegible]

2.2. Настоящее Соглашение составлено в трех подлинных экземплярах, каждый из которых имеет равную юридическую силу, вступает в силу с момента его подписания и действует до полного погашения долга Должником перед Кредитором.

3. ЮРИДИЧЕСКИЕ АДРЕСА И ПОДПИСИ СТОРОН

АО "Лисичанскнефтеоргсинтез"	ЗАО "НПО Агрокомплекс"
349917, г.Лисичанск, Луганской	254205, пр.Оболонский 22Б к.60
Р/счет 1467880 в АКБ ПИБ	Р/счет 467909 в Минском отд.
г.Лисичанска, МФО 304416	Укрсоцбанка г.Киева, МФО 322131
Код ОКПО	Код ОКПО 13669236
Председатель правления ____ В.И.Лобач	Генеральный директор ____ А.А.Галкин

ВИЩИЙ АРБІТРАЖНИЙ СУД УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

„20" 06 200[illegible] р. № [illegible]

Судова колегія по перегляду рішень, ухвал, постанов Вищого арбітражного суду України
у складі:

Першого заступника Голови	Гречківського М.П.
судді	Міпевського Й.Р.
розглянула заяву	Відкритого акціонерного товариства "Лисичанськнафтооргсинтез"
про перевірку рішення (постанови, ухвали) Вищого арбітражного суду	області
у справі	№ 1/13
за позовом	ВАТ "Лисичанськнафтооргсинтез"
до	Закритого акціонерного товариства "НВО "Агрокомплекс"
про визнання	недійсними договорів

Рішенням судової колегії по розгляду спорів Вищого арбітражного суду України від 17.03.2000 (суддя Гусак М.Б.) відмовлено в задоволенні позовних вимог про визнання недійсними договору від 18.12.91 на поставку та переробку нафти, від 19.08.93 № 47 про надання послуг по переробці давальницької нафти і поставку нафтопродуктів та угоди від 20.08.97 про порядок і умови погашення заборгованості боржника (АТ "Лисичанськнафтооргсинтез") перед кредитором (ЗАТ "НВО "Агрокомплекс").

Суд дійшов висновку, що спірні договори укладені повноважними представниками сторін і відповідають вимогам чинного законодавства.

На порушення вимог ст.33 АПК України заявник (позивач) не довів суду ті обставини на які він посилається як на підставу своїх вимог і заперечень, тому його доводи, наведені в заяві, не є підставою для скасування рішення суду.

Керуючись ст.ст. 106-108 Арбітражного процесуального кодексу України, судова колегія по перегляду рішень, ухвал, постанов Вищого арбітражного суду України

ПОСТАНОВИЛА:

Рішення Вищого арбітражного суду України від 17.03.2000 у справі № 1/13 залишити без змін.

Перший заступник Голови Вищого арбітражного суду України — М. Гречківський

Суддя — Й.Міпевський

4 серпня — День залізничника

Потяг реформ рушив

СТАЛЕВІ МАГІСТРАЛІ

У залізничників є свій відлік часу — крім загальноприйнятого. Трудовий рік розпочинається і завершується у першу неділю серпня. Зазвичай до професійного свята підсумовують зроблене, визначають програми на майбутнє. Що це — пережиток минулої епохи? Традиція! — вважає начальник Львівської залізниці **Богдан ПІХ.**

— Богдане Петровичу, даруйте за репліку з приводу. Залізничники залишилися чи не єдиними «консерваторами», котрі, як у «старі добрі часи», готують трудові подарунки, керуючись гаслом минулої епохи: зустрінемо свято ударною працею! Вважається, що за умов хиткого поки що ринку це гасло недоречне. Принаймні інші галузі відмовляються від нього. І водночас бачимо, що «консерватизм» гармонійно поєднується з революційними новаціями...

— Не можна ламати минулого. Це та опора, яку треба зберегти, щоб рухатися вперед. Ми дотримуємося тих традицій, які сприймають і шанують люди. Це головний критерій.

— А від чого ви відмовилися категорично?

— Від низьких зарплат. Уже за часів незалежної України я на посаді начальника служби отримував зарплату, рівнозначну... 13 доларам. Свого часу замість достатнього окладу практикувалися різні доплати, надбавки, пільги. У їх розподілі було багато несправедливого. Наприклад, мешканець міста сповна платить за газ, а колега-залізничник, який проживає в селі, отримує за невисокою ціною дві тонни вугілля. Треба забувати про дотації, будемо відмовлятися від таких стереотипів. Роботодавець має платити достойну зарплату, а кожний працівник хай витрачає її на свій розсуд: на відпочинок, навчання чи на машину.

— Свого часу залізниці випала роль своєрідного випробувального майданчика. Які саме програми реконструкції і реформ були ініційовані й апробовані тут?

— Мені легше сказати про те, що не розпочиналося у нас. Коли Георгій Миколайович Кірпа став 1993 року начальником Львівської залізниці, Україна ще не мала транспортного законодавства. А на нашій території — 17 діючих міжнародних переходів. Старі союзні договори втратили чинність — треба було працювати демократично, вміло. Решта залізниць не мала такої проблеми, адже кордони в СНД досі символічні.

Специфіка Львівської залізниці в тім, що 72 відсотки нашої діяльності — то транзитна робота. А кошти передусім одержує той, хто відправляє вантаж. Відсутність фінансів спонукала нас до багатьох починів. Ми відмовилися від дорогих послуг посередників, від бартерних операцій, впровадили детальний ціновий контроль, щоб серед великої кількості пропозицій вибрати найвигідніші. Згодом такі режими роботи з клієнтами поширилися в масштабах усієї «Укрзалізниці», а в результаті маємо стабільне фінансове становище. На початку цього року підняли зарплату на 20 відсотків, від 1 липня — майже на стільки ж. Вимоги до фахового рівня працівників зростають пропорційно зарплаті. Бо світ жорсткий і навіть жорстокий. Якби не

■ ■ ■

Ми відмовилися від дорогих послуг посередників, від бартерних операцій, впровадили детальний ціновий контроль, щоб серед великої кількості пропозицій вибрати найвигідніші.

■

було жорстких вимог до виконавської дисципліни, постійного підвищення кваліфікації, ми не виконали б тих системних програм, які поставили перед собою.

— Пропоную зробити невеликий екскурс у минуле. Ще зовсім недавно залізничне господарство, зокрема ті його об'єкти, з якими повсякчас стикаються пасажири, мало такий непривабливий вигляд...

— Зміни відбулися завдяки системному підходу до ремонту основних засобів. Розпочали з платформ, які були в жахливому стані. Ми першими в Україні накрили перони на приміському вокзалі у Львові, розпочали ремонт вокзалів, приміських пасажирських вагонів, а потім наш досвід переймали інші залізниці. Культура обслуговування — у центрі уваги, хоча пасажирські перевезення донині збиткові. У приміському сполученні ми беремо на себе не менш як 85 відсотків вартості квитка, а в далеких перевезеннях наша дотація становить 35—40 відсотків. І водночас не отримуємо компенсації з бюджету за перевезення пенсіонерів. Допомога має бути адресною, а поки що маємо вал. Міністерство освіти заборгувало Львівській залізниці 2,5 мільйона гривень, військовики — близько мільйона, хоча поточні платежі цього року поліпшилися. Ми спонукаємо до розрахунків, але ніколи не приймаємо категоричних рішень. Якби керувалися принципом «заплатив — поїхав», могли б зупинити діяльність армії. Потрібно перевезти призовників, звільнених у запас і військові вантажі. Але деякі боржники поводяться дивно. Наприклад, концерн «Оріана» винен нам 22 мільйони гривень і всіляко шукає шляхи, як не повернути їх...

— Богдане Петровичу, чи ви і ваші колеги відчуваєте на місцях взаємодію різних транспортних відомств?

— Кожне відомство виконує свої завдання і ми не конкуруємо, але зближення «сторін» уже розпочалося. Ми відчуваємо потребу працювати в контакті, узгоджувати єдині тарифи, щоб здійснювати перевезення якісніше, дешевше і в більшому обсязі, уже розпочалася робота над відпрацюванням механізму взаємодії, і це приведе до нормальної прибутковості всіх видів транспорту.

— У вестибюлі управління звернула увагу на оголошення про те, що прийом на роботу припинено. Новації, які впроваджуються на залізниці, призводять до скорочення чи до збільшення штату?

— За різних обставин по-різному. Розбудова залізниці на рівні світових вимог потребує нових кадрів з новою освітою. Ми розширили юридичну службу. З'явилася така вузька спеціалізація, як правовий працівник транспорту, на яку мають звернути увагу вузи, адже транспортне законодавство доволі осяжне. Ми фінансуємо навчання кількох сотень студентів — це також добра традиція. Адже діти з сімей залізничників змалку проймаються духом професії. Водночас завдяки комп'ютеризації ми зменшили кількість працівників, які займалися паперовою обробкою інформації.

Одне з найважливіших завдань — позбутися збиткових виробництв і структур. До таких належали торгівля, сфера харчування. Ми докорінно змінили цю сферу завдяки новому менеджменту. Ліквідували символічні торгові точки, зобов'язали працівників

■ ■ ■

Ми застрахували кожного працівника залізниці, тому медичні послуги — безкоштовні, а для інших пацієнтів — платня помірна.

■

вокзальних ресторанів і вагонів-ресторанів дійти до кожного пасажира і запропонувати якісний різноманітний асортимент. До слова, ресторан Львівського вокзалу укомплектований краще, ніж аналогічні заклади міста. Тут пасажирам, та й усім бажаючим, запропонують чудовий обід за 5—6 гривень чи сніданок за 2—2,5 грн.

— І насамкінець, за вашою давньою традицією, підсумуймо всі добрі справи львівських залізничників за період від серпня до серпня.

— На наших поточних нарадах ми не говоримо про досягнуте. Виконали — добре, рухаємося далі. Докладно ведемо мову передусім про вузькі місця. А професійне свято дає нагоду потиснути руки тим, хто самовіддано працював для загального добра. Я вітаю колектив зі святом і дякую працівникам, які були причетні до виконання накреслених завдань. Впродовж «залізничного» року ми завершили програму електрифікації ділянки Здолбунів—Рівне—Ківерці—Ковель. Днями здали в експлуатацію 80-квартирний будинок у Здолбунові. Залізничники отримають там житло безкоштовно. На території пансіонату «Львівський залізничник», що в Судаку, звели оздоровчий комплекс. У мальовничому Брюховицькому лісі під Львовом відкрили реабілітаційне відділення з курортними умовами для тих, хто тяжко хворіє і потребує відновлення здоров'я. Нашою гордістю є нове операційне відділення залізничної лікарні. Фахівці сказали, що в Україні немає аналогічних за рівнем устаткування. Ми застрахували кожного працівника залізниці, тому медичні послуги

Наш електровоз, уперед лети!

На Придніпровській залізниці дано путівку в життя першому вітчизняному магістральному електровозу ДЕ 1 «Україна». І цей перший наш електровоз виявився напрочуд вдалим та конкурентоспроможним.

Коли майже десять років тому у Дніпропетровську задумували створювати перший український електровоз, нинішній начальник Придніпровської залізниці Олександр Момот очолював ще тут службу, яка опікалася усім тим, що називають рухомим складом залізниці. То він чи не першим гаряче і підтримав ідею. І зробив усе для того, аби її не сприймали примарною чи, тим паче, нездійсненною. Адже були песимісти, котрі прогнозували, ніби нічого із витівки не вийде, отож вона — марна. А особливо багато вистачало порадників, що ліпше іноземні купляти. «Моду» таку ми й досі, зрештою, не пережили, наче самі ні на що не здатні, а тому мусимо імпортними машинами користуватися.

Хоч Олександр Момот передусім тоді навіть іншими аргументами мотивував свою позицію. Практично вісім з кожних десяти електровозів постійного струму, що нині перевозять на наших залізницях вантажі і пасажирів, відпрацювали більш як 30 років. А це значить, що вік їх критичний. У найближчі п'ять—десять літ доведеться списати не менше половини, а потім — і всі інші. Уявляєте? А саме на Придніпровській чи Донецькій залізницях, де інтенсивність та навантаження фактично за межею світових мірок, ситуація ще складніша. Отож, говорить і нині Олександр Іванович, українські залізні колії, які справно служили цілий вік, опинилися перед загрозою затухання. То чи можна було, риторично запитує Момот, таке допускати?

А тут треба сказати кілька слів про наші залізниці. Вони якщо й не унікальні, то виняткові в масштабах усієї планети. Зовсім небагато знайдеться на світі держав, котрі можуть хвалитися такою «працездатністю», яка притаманна нашим сталевим магістралям. Мало хто і стільки, і так віддалено та великоваговими потягами перевозить вантажі, як ми. То аж ніяк не безмежний і в Європі, і в Америці уже сам вибір локомотивів, котрі нас можуть задовольнити. А ще іноземні й коштують шалені гроші — майже три мільйони доларів кожен. Це якщо нам закупляти для оновлення парку, то щороку викладатимемо не менш як сто мільйонів «зелених». А де їх брати?

Олександр Момот відразу став однодумцем ватажків Дніпропетровського науково-виробничого об'єднання електровозобудування тому також, що ні на йоту не сумнівався в їх спроможності створити непересічну власну машину. І Український науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут електровозобудування, і Дніпропетровський електровозобудівний завод мають багатющий і багатолітній спільний досвід випуску тягових локомотивів, які були і залишаються відомими не лише в межах колишнього СРСР. Інша річ, що раніше були потужні і безвідмовні машини, котрі призначалися для роботи в підземних виробках шахт та рудників і на глибоких горизонтах гірничо-видобувних кар'єрів. А тепер треба було братися за випуск магістральних і швидкісних суперелектровозів, які обов'язково мають обганяти вітер на транспортних металевих артеріях держави!

Точилися дискусії, були вагання, чи варта гра свічок, поки директор згаданого інституту, доктор технічних наук та професор Віктор Браташ і генеральний директор заводу, академік Транспортної академії України Валерій Чумак переконували колег та урядовців, що не такий страшний вовк, як його малюють — отож пробивали дорогу своїй ідеї. Не лякаючись того, що потім на них чекатиме нелегке прокладання собі дороги їхнім дітищем-електровозом. Адже тільки вони уявляли, що в задумі за всіма параметрами машина новітня...

— Якщо Україна продукує одні з найкращих ракет для польотів у космос, випускає не найгірші у світі літаки та морські й океанські кораблі, — запитував, пригадується, опонентів конструктор Віктор Олександрович Браташ, — то чому боятися створювати і «нечуваний» вітчизняний магістральний електровоз?

— Тим паче що є всі підстави і можливості, — доповнював соратника Валерій Вікторович Чумак, — а наявність сучасного й потужного електролокомотива власного виробництва — це теж ознака приналежності держави до високотехнологічних і найрозвиненіших у світі...

А щойно ми побували у локомотивному депо станції Нижньодніпровськ-вузол, і дістали інформацію, яка гідна поширення усіма інформагенціями світу і мережами Інтернету: український магістральний електровоз є! Він відбувся. Він існує і працює! Шістнадцята за порядковим номером машина, яка саме цими днями надійшла в розпорядження локомотивного депо — це свідчення, що розпочався серійний випуск електровозів ДЕ 1 «Україна».

— Та ще й кожен новий, тобто наступний девзівський, електровоз, котрі нам довелося один за одним випробовувати останні сім років, — запевняє головний інженер депо Леонід Лейбович, — набагато кращий і надійніший від свого попередника.

Тут пам'ятають, як випробовували перший електровоз ДЕ 1. Спочатку група машиністів стажувалася на ДЕВЗІ, складаючи його вузли та агрегати разом із заводчанами. Олександр Поясок, нині машиніст-інструктор, заслужений працівник транспорту України і начальник першої колони суто українських машин, не приховує, що під час першого знайомства з новим електровозом перебував у розгубленому стані: чи вдасться його освоїти? Проти тих, на яких досі працював, — це як небо і земля. Одне діло елементарні рубильники, реле та контакти, і зовсім інше — електроніка і електронні програми. Але менш ніж через місяць, сумніви пропали: локомотив легше й послушніше, маневреніше підкорявся командам, і вести його — саме задоволення і насолода.

Інший машиніст-інструктор Олександр Міщенко, який також проходив університети в «першому загоні залізничних космонавтів» разом з Пояском, а тепер буде очолювати другу в історії колону девзів-

від наших платформ

— безкоштовні, а для інших пацієнтів — платня помірна. До слова, діагностика на унікальному магніто-ядерному томографі коштує для сторонніх 320—340 грн. Ми на ньому не заробляємо, а лише компенсуємо витрати, адже обслуговування томографа обходиться у 800 тисяч гривень щорічно.

Цього року ми більше уваги приділили внутрішнім, технологічним завданням: ремонту колій, всіх товарних контор, об'єктів прикордонної інфраструктури. Реконструювали гранітний кар'єр у Клесові, збудували там щебенедробильний завод, вклали в нього 300 мільйонів гривень і налагодили випуск європейських фракцій щебеню. Упродовж року працювали прибутково, не маємо жодної заборгованості, перевиконали план відправлення вантажів, а обсяг пасажирських перевезень порівняно з минулим роком зріс на 11 відсотків. Покращилися показники експлуатаційної роботи: вдалося скоротити простій вагонів, збільшити на 52 тонни середню вагу вантажного поїзда, на 25 кілометрів —середньодобовий пробіг локомотива. Від початку дії програми відновлення рухомого складу (з жовтня минулого року) ми виконали її на 45 відсотків, а до кінця календарного року цей показник становитиме не менш як 70 відсотків.

— Отже, Богдане Петровичу, і на нашій пасажирській «вулиці» — свято. Вітаємо вас і всю велику і славну родину залізничників!

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Такий він сучасний Львівський вокзал.

ських машин, сказав нам так:

— Я і мріяти не міг, що доведеться водити такі електровози. Це як нова ера на вітчизняному залізничному транспорті. Фантастика не фантастика, а цілком сучасні машини, яких ніде більше я не зустрічав...

Олександр Костянтинович першим і заходився нам перераховувати, чим вирізняється, і дуже вигідно, електровоз дніпропетровського виробництва та які його переваги перед усіма іншими. Потім ми мали розмови з багатьма фахівцями, і все почуте від них склало враження, що Україна справді спромоглася на локомотив «кінця XXI століття». За такими основними параметрами, як потужність, сила тяги, швидкість і витратність електроенергії, йому немає рівних поміж кращих нині закордонних зразків.

— А все тому, що електровоз ДЕ 1 обладнаний мікропроцесорною системою регулювання, а це гарантія великої кількості різних варіантів управляти ним. Їх фактично вдвічі більше, ніж на тих машинах, які ми знали раніше. Отож на кожен випадок, на кожну експлуатаційну ситуацію в цього електровоза є рішення, як «вести» себе. Плюс плавне та автоматичне регулювання й струму в широкому діапазоні рекуперативного чи реостатного гальмування, — дуже повченому пояснював головний інженер локомотивного депо Леонід Лейбович.

— Звичайною мовою це значить, — посміхався машиніст Павло Мовчан, — що чи під навантаженням, коли везеш тисячі тонн вантажів, чи на складних і крутих, з підйомами і спусками перегонах, чи під час розгонів та зупинок електровоз не смикається і не «нервує».

Чим ще подобається машиністам «Україна», то це системою комп'ютерної діагностики технічного і технологічного стану всіх її вузлів та агрегатів. Ця система завжди насторожі, і тільки десь щось має трапитися, негайно сповіщає ймовірні поломки. Краще загодя перевір і відремонтуй. Чи і вийде якась деталь з ладу, то не треба шукати, яка саме, — відразу на таблo повна ясність. Усувати несправності тепер вдається за лічені хвилини чи години. А весь процес експлуатації записується, точніше, запам'ятовується спеціальним пристроєм — «чорною скринькою». Повернувся з маршруту — маєш змогу сам чи з колегами і фахівцями проаналізувати, як машина відпрацювала «на всіх поворотах» та як ти справлявся з нею. Це і навчання, і досвід, і зростання професіоналізму.

— Зверніть увагу на кабіну, комфорт і дизайн у ній, всілякі зручності, на кондиціонери, які виручають у спеку, і обігрівачі, без яких не обійтися зимою, —говорить машиніст-інструктор Олександр Міщенко. —Це, повірте, не дрібниці. Це вже, може, як і в космічному кораблі...

А чому дивуватися? Коли електровоз проектувався, гендиректор заводу Валерій Чумак конструкторів «катав» у своєму службовому «Мерседесі». З умислом, звичайно. Бо наказував, щоб у локомотиві машиністам обов'язково було так зручно і затишно, як і в легковику. А ось раму — основний «скелет»-каркас локомотива, на якому все інше тримається, колісні візки, що не мають вузлів тертя, а це безпека руху, нарешті й герметичні шарнірні їх з'єднання з кузовом випробовуються, уявіть собі, на сусідньому «Південмаші». На тих стендах, на яких там випробовують свої ракетоносії. Звичайно, 100 чи 120 кілометрів на годину — це не космічна швидкість. Але як залізнична для нас — неабияке досягнення. Коли практично не руйнуються і колії, чим традиційно шкідливі ті електровози, які експлуатувалися досі...

Та й про те, як випробовувалися самими залізничниками перші експериментальні зразки електровоза ДЕ 1 «Україна», багато цікавого розповідають у локомотивному депо Нижньодніпровськ-вузол. З'ясовується, їх розганяли, скільки могли, а потім гальмували. І не завжди на «прямих». Або «били» об стінки на «гірках» щосили, коли здавалося, що нічого живого не лишиться. Усе витримав дніпропетровський електровоз, і жодного разу не спасував та не підвів. А численні зауваження та побажання були враховані творцями машини, щоб саме останні варіанти і були бездоганними та довершеними.

Зовнішньо український електровоз відрізняється від своїх попередників. Кажуть, що красивіший. Але краса тут чинник не тільки естетичний. Красивіший локомотив краще, якщо хочете знати, і їздить. Зовнішність «України» забезпечує максимальні динамічні якості під час руху на будь-яких залізничних перегонах. А всі внутрішні, тягові «принади» сконструйовані так, що електровоз цей на всі сто відсотків використовує свою зчіпну масу з рейками....

До речі, нам вдалося побувати і на заводі, де сьогодні складають 16, 17 та 18-й за порядковими номерами електровози «Україна». Боже, яка в них суперновітня «начинка»! Враження таке: і «начинка», і те, як машини монтуються, нічим не відрізняється від складальних майданчиків та стендів, на яких монтуються у Дніпропетровську і знамениті ракети на кшталт «Зенітів» чи «Циклонів». Бо це машини одного надвисокого класу.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

На знімку: електровоз ДЕ 1 «Україна».

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Капітал з інтелекту

Для того, щоб нова ідея, винахід чи проект набули реальності, в них треба вкласти гроші. Але, за логікою розподілу талантів, ентузіаст-винахідник, зазвичай, не має фінансових можливостей, а той, хто має (бізнесмен, підприємець), навпаки, відчуває дефіцит нових ефективних способів їх застосування. На цьому в світі побудовано ринок інтелектуальної власності. У нас такий ринок ще тільки формується. І новаторська думка українця часто зависає в сфері духу.

Сумський клуб «Інтелект-капітал» — чи не єдина сьогодні організація в Україні, яка цілеспрямовано займається матеріалізацією ідей. Клуб виник півтора року тому і налічує близько 50 осіб — науковці, інженери, лікарі, винахідники-любителі та охочі до новинок підприємці. Вони збираються щомісяця, щоб презентувати власні ноу-хау, цікаві ідеї та рацпропозиції. Оцінивши і зваживши, разом відшукують оптимальні шляхи для їх реалізації.

Клуб має промовистий девіз «Пропонуй. Впроваджуй. Заробляй!» і зорієнтований виключно на приватну ініціативу, приватний капітал і приватний інтерес. Тому свіжі пропозиції завжди є. Та перевага надається проектам, які мають швидкий економічний ефект, не потребуючи при цьому великих інвестицій.

На останньому засіданні клубу підприємець Руслан Зайнулін пригощав колег новинкою — кашею з круп швидкого приготування. Сама технологія не нова, але в Україні досі не застосовувалася. Пластівці з гречки, ячменю, вівса та гороху перетворюються на кашу за хвилину перебування в окропі, без втрат смаку та інших харчових властивостей. Хто скуштував — просили добавки, пророкуючи пластівцям стати їстівним бестселером на українському ринку.

До речі, Руслан Рашидович і винахідник. Він розробив оригінальну насадку для газової плити. Вдосконалений пальник економить до 40 відсотків газу! О, якби такі насадки — та по всій країні! А поки що єдиний екземпляр постійно носить із собою в кишені президент клубу — як наочний аргумент для зацікавлених осіб.

Інший корисний винахід — «діодні мости» глухівського інженера Віктора Васильовича Скопенка. Цей пристрій зменшує витрати електроенергії в мережах загального користування, а також запобігає крадіжкам. Якщо пристрій є в під'їзді, це майже наполовину знизить комунальні витрати мешканців. Попри мізерну вартість пристрою і очевидну його потрібність, клубу поки що не вдалося заручитися підтримкою місцевої влади. Пристрій встановили тільки окремі жеки, з власної ініціативи. Та цього було досить, щоб заощадити торік 720 тис. грн.

На щастя, лінь і байдужість чиновників не завадили втіленню інших проектів. Спільними зусиллями учасники клубу Володимир Прокопенко (інженер-лісник) та Віктор Любчак (головний лікар донорського центру) вперше у світі отримали березовий цукор. Цей унікальний продукт є потужним біостимулятором і, без сумніву, матиме попит у осіб з підвищеним фізичним та психічним навантаженням (спортсменів, космонавтів, шахтарів). Крім того, це чудовий замінник цукру для діабетиків.

Позбавити нас деяких епідемій (зокрема, коров'ячого сказу, сальмонельозу) може винахід відомого вченого-фізика Віктора Васильовича Куліша. Це компактний стерилізатор харчових та фармацевтичних продуктів. Існуючі аналоги надто дорогі і громіздкі для масового використання. Цей же розроблено на основі новітньої технології і значно дешевший, що дозволить використовувати його ширше й ефективніше, навіть на малих і середніх підприємствах.

Для невтаємничених назви деяких винаходів з резерву клубу звучать фантастично. Тут і загадкова «установка для підвищення урожайності сільгоспрослин», і поетичний «утилізатор остаточно втраченого тепла». А це просто корисні машини, ретельно випробувані, готові для широкого виробництва.

Клуб нагромадив солідний арсенал технологічних прозрінь, вже перевірених на практиці, та не всім відомих. Скажімо, нова технологія сушіння зерна вже застосовується в господарстві її винахідника Сергія Володимировича Саєнка. Замість традиційного газу чи керосину він використовує деревовідходи (тирсу, стружку). І красиво, і вчетверо дешевше!

Переліченого досить, щоб уявити інтелектуальний потенціал клубу. А в планах — відкриття подібних клубів в інших регіонах. І це не може не тішити. Уявіть, як зміцніє держава, коли найрозумніші і найталановитіші українці зможуть об'єднати зусилля для того, щоб перетворювати життя на краще, втілюючи власні ідеї. Тож пропонуйте, впроваджуйте, заробляйте, панове! В Сумах довели, що ця формула працює.

Дмитро МАКСЮТЕНКО.

Суми.

▼

«Ми сини однієї батьківщини»

Яцек Куронь став третім поляком, який отримав звання Почесний громадянин міста Львова. Першими двома були Іван Павло II та Збігнєв Бжезинський.

Це рішення прийнято нещодавно на сесії Львівської міської ради. На засідання депутати запросили також голову Української Всесвітньої Координаційної Ради Михайла Гориня, який є давнім другом знаного поляка.

Яцека Куроня в Польщі називають патроном ідеї польсько-українського єднання. Він народився 1934 року у Львові, закінчив історичний факультет Варшавського університету. Хоча й перебував з 1956-го по 1964-й у лавах ПОРП, але через свою чесність і принциповість був не тільки виключений з партії і звільнений з роботи, а й позбавлений волі після того, як насмілився написати «Відкритого листа до членів партії». Комуністична влада не раз засуджувала Куроня.

Проте він продовжував боротися, і 1988 року став членом організаційного комітету «Солідарності». В уряді Тадеуша Мазовецького очолював міністерство праці і соціальної політики. Окрім того, що Куронь обирався депутатом Сейму та головою комісії з питань національних і етнічних меншин, він постійно продовжував займатися науковою та публіцистичною діяльністю. Куронь — почесний доктор університету імені Еморі в Атланті (США), автор декількох книжок.

В інтерв'ю польській газеті «Наше слово» він зазначив: «Кожен з нас має велику батьківщину, — мовою — якої розмовляє, завдяки якій самотужки визначає себе. Кожен має також малу батьківщину, де стоїть його дім, де лежать його предки... Така батьківщина становить джерело сили кожної людини... Відтак малі батьківщини маємо спільні — ми поляки та українці, так, як більшість народів Центральної Європи. Я гордий з того, що маю спільну з українцями малу батьківщину, що ми сини однієї батьківщини».

На жаль, Яцек Куронь через незадовільний стан здоров'я не зміг особисто приїхати до Львова. Зважаючи на це, невелика делегація з України у складі міського голови Львова Любомира Буняка, голови УВКР Михайла Гориня привітала відомого поляка у Варшаві і вручила йому пам'ятний адрес. Михайло Горинь так прокоментував цю подію: «Такі акції, на перший погляд, місцевого рівня, мають велике державне, навіть міжнародне значення. Треба подякувати львів'янам, що вони у такий гарний спосіб визнали заслуги перед українцями Яцека Куроня, людини глибокого розуму, людини, яка завжди захищала інтереси нашого народу на міжнародному рівні».

Світлана ОСТАПА,
прес-секретар Української Всесвітньої Координаційної Ради.

Сенат рекомендує поки що дати

(Початок на 1 стор.).

«Державний департамент США протягом 60 днів мусить зробити звіт із деталями про передачу, якщо така була, військових технологій та зброї Іраку з України. Якщо факти підтвердяться, комітет з асигнувань сенату вимагатиме від державного департаменту консультацій з метою накласти термінові та гострі заборони на подальше надання Україні допомоги з боку Сполучених Штатів», — йдеться в рішенні сенату. А ті гроші, які США поки що все- таки надають, розподілятимуться так: 30 мільйонів доларів — на проекти, пов'язані з ядерними технологіями; 14 мільйонів — на підтримку адміністративної реформи, решта — на сільськогосподарські програми, реформування економіки, розвиток громадянського суспільства.

Тридцять перша спроба

96-річний житель Непалу Дханаруп Сежувал днями одружився увосьме. Тепер він хоче нарешті стати батьком сина — після 30 «невдалих» спроб, що закінчувалися народженням чудових здорових дочок. Черговою його дружиною стала 35-річна жінка на ім'я Сунпура. Треба зазначити, що старий непалець одружився лише через те, що недавно від старості померла його сьома супутниця життя.

Кремль уві млі

Уже другий тиждень над Москвою нерухомо висить смог, а слабкий східний вітерець дедалі наповнює столичні вулиці й провулки відходами горіння торф'яників у Шатурському районі Підмосков'я. Часом за їдучою полудою диму не бачити навіть Кремля. А у східних районах міста всі авто їздять навіть удень з увімкненими фарами. Столична авіація й загони МНС змогли лише локалізувати підземну пожежу, яка все ще залишається на глибині 6—15 метрів. Люди вже насилу вдихають запахи гару й диму за спеки 30—33 градуси. Лікарі радять не відчиняти в будинках балкони й вікна, не виходити людям похилого віку без потреби на вулицю й зв'язатися марлевими пов'язками. Метеорологи обіцяють деяке й короткочасне похолодання лише з наступного тижня. А поки що москвичів утішають тим, що в Якутії, Комі й Нижньогородській області становище ще гірше. Там горять не тільки торф'яники, а й ліси, тому й задіяні основні сили МНС.

Все від стресів

Нервові перевантаження значною мірою є причиною виникнення раку грудей у жінок, стверджує професор Віденського університету Марія Хенгстбергер. Її практика спілкування з пацієнтками засвідчила, що 80 відсотків хворих протягом кількох місяців щоденно переживали стреси, пов'язані з конфліктами у сім'ї, втратою роботи, близьких чи засобів до існування.

Великою мірою розвиток онкологічних захворювань у жінок спричинює спосіб життя. Надмірна повнота, велика кількість жирної їжі в раціоні харчування й алкогольні напої навіть у помірних дозах до 40 відсотків збільшують ризик ракових захворювань.

Паризький покій Махна і Петлюри

На початку двадцятих років минулого століття Симон Петлюра і Нестор Махно — дві непересічні тогочасні постаті — виявлялися то союзниками, то запеклими ворогами. Дуже складним був тодішній вир подій. Зрештою, обидва відомі українці завершили свій життєвий шлях далеко від Батьківщини, в Парижі. Петлюру 1926 року вбив радянський агент, Махно помер 1934-го, хоч і в зубожінні, проте своєю смертю. За життя вони були дуже різними, такими само є й місця їхнього вічного спочинку. Симон Петлюра похований на цвинтарі «Монпарнас», на його та його родини могилі —встановлений тамтешньою діаспорою гарний надгробок з чорного мармуру, квіти. Нестор Махно був кремований, урна з його прахом покоїться в колумбарії найбільшого й найвідомішого паризького цвинтаря «Пер Лашез». Дуже схожий на Махна з радянських кінофільмів портрет на мідній кришці боксу, надряпане простим олівцем слово «анархія» зверху, маленький букетик давно всохлих польових квітів — оце і все.

Фото Анатолія МАРЦИНОВСЬКОГО.

У НОМЕР

Ідея смертної кари залишається популярною

Громадська думка в країнах—кандидатах на вступ до ЄС укотре суперечить ліберальним нормам Західної Європи. Несподівано з'ясувалося, що громадяни більшості центральноєвропейських держав твердо виступають за відновлення смертної кари як превентивного заходу проти зростання тяжких злочинів у їхніх країнах. Про це, **повідомляє ІТАР-ТАКС**, свідчать результати опитування Центральноєвропейською групою вивчення громадської думки, яка провела вибіркове опитування 1—1,5 тис. громадян Болгарії, Угорщини, Польщі, Чехії та Литви. Переважна більшість мешканців цих країн однозначно висловилася за відновлення попередньої «вишки». Смертну кару, зокрема, підтримали 73,6% поляків, 73,3% литовців, 68% болгар, 59,8% угорців і 56,1% чехів. Соціологи вважають, що така непримиренність пов'язана з невпевненістю громадян у своїй особистій безпеці.

Любов чи злочин?

Невдоволені сусіди подали заяву до поліції на закохану парочку італійців, яка дуже непокоїть їх, займаючися сексом по п'ять-шість разів щоночі. Скаржники розповіли поліції, що їм доводиться слухати крики вдоволення від сексуального акту, який триває в середньому 30 хвилин і повторюється по 5—6 разів за ніч з перервою лише на хвилину. Змучені мешканці будинку записали нічні секс-концерти на аудіоплівку, щоб довести суду неможливість мирного співіснування з велелюбною парочкою. Місцевий суддя вже розпорядився провести розслідування цього випадку, щоб визначити, чи є дії коханців правопорушенням і чи може до останніх бути застосоване якесь покарання.

Пані собачок вела погуляти

У Москві сталася пригода, яку нині обговорює вся Росія. Дільничний міліціонер, захищаючись від ротвейлера, який напав на нього, застрелив через необережність його хазяйку.

Наталя Слимкіна вигулювала трьох собак бійцівської породи. Два бульмастифи, яких вона тримала на повідку, були без намордників. Ротвейлер узагалі гуляв сам по собі. Міліціонер зробив з цього приводу зауваження собачниці. Вона огризнулася. Собака, вловивши підвищений тон, яким стороння людина говорила з хазяйкою, кинувся на кривдника. Дільничний устиг вихопити пістолет і вистрілив у ротвейлера, який збив його з ніг і поклав на землю. Йому на допомогу кинулися обидва бульмастифи, притягнувши за собою і хазяйку. Захищаючи своє життя, дільничний чотири рази натиснув на курок пістолета. Одна з куль потрапила жінці у груди. Вона померла в лікарні, а міліціонера відвезли від собак свідки події. З ушибами й укусами дільничний доставлений до найближчого травмпункту. Але, мабуть, йому потрібніша була допомога психіатра. Булат Азізбаєв пережив стрес під час нападу собак, а потім одержав ще одне потрясіння, дізнавшись, що жінка, яка вигулювала їх, померла.

Міліціонерам у Москві доволі часто доводиться захищатися пістолетом від агресивних псів. У липні були застрелені два бугайних стаффордширських тер'єри, кілька разів стражі порядку відстрілювалися від ротвейлерів.

Ярослав СЕРГІЄНКО.
Москва.

15 тисяч за показ делікатної штучки

Американка Рене Кутсурадіс вимагає компенсації у 15 тисяч доларів від авіакомпанії, співробітники якої, за словами жінки, «змусили її при всіх витягнути з валізи вібратор». Річ у тім, що працівники авіакомпанії «Дельта ейрлайнс» зажадали, щоб вона залишила борт літака, помітивши в руках жінки «вібруючу» сумку. Як стверджує мешканка Флориди, вона попередила співробітників авіакомпанії, що везе з собою «особисту іграшку для сексуальних цілей», але вони все одно змусили її при всіх інших пасажирах витягнути вібратор і показати його службі охорони.

Третя ніч Брута, або Хлопці, тримайтеся за штани!

Точнішого, чеснішого й жорстокішого фільму про сучасну Україну ще не було. Тут вона вся нинішня — з її фальшивим усвідомленням самої себе, з хаотичною розбудовою держави, з постійним парадом самопародій.
Цей фільм зняв Юрій Іллєнко.
Фільм зветься «Молитва за гетьмана Мазепу».

Кадр із фільму «Молитва за гетьмана Мазепу»: фуршет при Полтавській баталії (цар Петро — В'ячеслав Довженко, Мазепа — Богдан Ступка).

Найдивовижніше, що всі (хто й не бачив) накинулись на фільм як на історичний і всерйоз докоряють Іллєнку за «копирсання в минулому». Міністр культури Росії навіть не рекомендував російському прокату показувати картину. Чи не був це тонкий хід міністра: якщо не рекомендовано — значить, обов'язково подивляться і побачать Україну без жодних прикрас, такою, як є?

Може, я перебільшую політичну хитрість міністра. Та в будь-якому разі оцінка фільму як просто історичного не допоможе, а навіть заважатиме його зрозуміти. Бо якщо це й історія — то історія нашої сучасності.

Озирніться навколо себе після Іллєнкового фільму і спитайте себе: чи ви бачите щось інше, ніж вам було показано в кіно?

Якщо спресувати перші враження й переказати цей, майже тригодинний, фільм трьома фразами, то вийде ось що. Уявіть собі шокуючі кадри побоїща на Софійському майдані під час похорону патріарха Володимира влітку 1995-го, коли наша міліція топтала наш державний прапор. Уявіть також телекадри київського березневого побоїща 2001-го року. А тепер уявіть, що все оце, весь цей жах і ганьба нації — знімалося як художнє кіно в декораціях майдану Незалежності, з усіма отими рюшечками, позолоченими янголятами, кіньми й мамаями!

Оце і є фільм Іллєнка. Декорації тут здаються надто нав'язливими, аж поки не збагнеш: вони являють собою всю декоративність нашого сучасного існування, де все картонне, фанерне, несправжнє, але пишне. Це світ наших псевдоуявлень про себе, свою культуру, свою історію й свої перспективи (й навіть про наш «європейський вектор»: Мазепа європеєць, бо в кальсонах!). У фільмі перед нами — країна урочистих пародій. Країна-шоу-балаган. Країна, що не вміє сприймати себе всерйоз. Навіть спальня Мазепи — це щось таке, де неможливо нормально жити, бо скрізь стирчать муляжі й макети якихось символів! Коли у фільмі горить і обливається кров'ю Батурин — нам не шкода, бо надто явна тут бутафорія, саме та, яку ми будуємо і яку не любимо. В самому сюжеті фільму (посмертний діалог царя Петра й гетьмана Мазепи) є щось від нашої традиційної здатності бути розумними заднім умом і приймати доленосні рішення заднім числом. Все у фанерному вертепі Іллєнкового фільму таке знайоме нам, ніби не кіно дивимось, а гуляємо від бутафорських Золотих воріт та Михайлівського собору до Хрещатика, а там ось-ось з'являться високопоставлені особи та зарубіжні гості й кому-небудь подарують дерев'яну булаву!

Сам Іллєнко каже, що це таки фільм «про історію».

Але де тут історія в геніальному епізоді Полтавської битви, де Петро й Мазепа бесідують за грандіозним столом з наїдками-напитками, а навколо братва б'ється на смерть за доступ до столу і за право впасти мордою в салат! Ні, це не історія. Це вам нічого не скаже про Полтавську битву — зате багато скаже про нашу епоху пишних презентацій та фуршетів. І якби Іллєнко вставив сюди парад танків на Хрещатику в День незалежності —танки не виглядали б зайвими...

Зрештою, фільм історичний мав би реставрувати, умовно кажучи, реалії минулої культури. А тут нам показано ту культуру, яка є. Ах, який розкішний московський акцент у фільмі, у всіх, окрім хіба Лесі Сердюка та Богдана Ступки! Навіть король Карл XII чомусь із тим акцентом! Або ось: що вам нагадує дивна сцена страти Кочубея? Місце страти оточують чудові мальви, отам і рубають голову блазневі-Кочубею. Що це, звідки? А не треба далеко ходити: це майже копія нашого телешоу «Диканька» з Якубовичем! І коли голову Кочубея піднімають над мальвами, так і ждеш, що вона скаже: «Приз — в студію!!!»

От де, люде, наша слава, як висловився Шевченко.

Кілька літ тому казали: от аби Іллєнко зняв кіно про Роксолану! А він його зняв — у фільмі, про який іде мова. Там є короткий епізод: кочівники ведуть українських полонянок на продаж до гарему. Женуть їх випаленим степом, знаходять річечку, тут дівчат роздягають і дбайливо оббризкують водою — так, як це тепер роблять на базарах з трояндами, щоб не пов'яли. Чудова деталь. Але це не історія — це гірка поезія нинішніх базарів і нинішніх роксолан.

Кажуть: у фільмі бридко показано царя Петра. Але сподобається публіці, вона давно (і не Іллєнком) привчена таке любити. Ось Петро витягає з могили мумію Мазепи — і торжествує, вказуючи на напівзасохлий гріховний член гетьмана: «Ага, не стоит!!!» Цю фразу захоплено повторюватиме вся Росія, та й пів-України за нею вслід, бо це звучить не менш афористично, аніж «мочить в сортире!»

До речі, у фільмі не лише Петро, а й Мазепа не святий. Богдан Ступка дуже розумний актор, він збагнув, що в цьому трагіфарсі не варто всерйоз прикидатися персонажем нашого просвітянського підручника з історії. Він навіть не Мазепа — він геніальний бурсак-лицедій, котрий зображає гетьмана. Тому фраза «Рятуймося — бо тверезієм!» — можливо, найдостовірніша фраза Мазепи у цьому фільмі, бо це фраза Ступки-бурсака, а не Мазепи.

Все одно кажуть: у цьому фільмі Іллєнко помститься Петру і Росії за Мазепу. Він справді помстився. Але не Петру і не Росії. І не за Мазепу.

Він тут помстився своєму часові — за себе й за своє покоління. Є ще й таке враження від цього фільму: Іллєнко, котрий сам причетний до створення українського поетичного кіно 60-х років, — він же сам те кіно у нас на очах і руйнує. Бо те кіно дало йому світову славу — а потім те кіно «закрили». А тепер знову стало «можна». Але найкращі роки втрачено. Тому, хоч і «можна» — вже неможливо.

Це як у Гоголя — страшна помста. Як у Тараса Бульби: я тебе породив, я тебе і вб'ю.

Іллєнко цим фільмом ніби каже: я вам зараз покажу, що лишилося від нашого великого кінематографа, від нашої великої культури та від нас із вами. Тому в «Молитві...» поезія — як тільки вона з'являється —майже одразу пародіюється, вивертається навиворіт. Все, що раніше вважалося «красиво» або «серйозно», стає догори дригом. Подивіться епізод з конституцією, котру Пилип Орлик ніби передає нам — розмиті кадри тут чимось нагадують перехід Куравльова з Яковлєвим крізь стіну в епоху Івана Грозного у знаменитій комедії Гайдая...

Фільм примушує згадати оповідь про те, як німецький офіцер, вказуючи на «Герніку», запитав у Пікассо: «Це ви зробили?» А Пікассо відповів: «Ні, це зробили ви!»

Їй-Богу, не рекомендувати цей фільм до показу мали б не росіяни, а якесь наше Міністерство цнотливості, дбаючи про імідж держави, про нашу позолочену Руїну! Але й тут Росія нас випередила.

... А ключ до фільму — Гоголь.

Картину названо «Молитва». Та якщо це молитва, то молитва бурсака Хоми Брута з повісті «Вій», з третьої ночі — коли вже ніщо не рятує, бо з усіх кутків вилізла всяка нечисть і кинулась на Хому.

Отже, Ступка — грішний філософ Хома Брут. А Панночка-відьма — Кочубеїха (Людмила Єфименко). Коли дивитися так (а не з «історичної точки зору»), то все у фільмі стає на свої місця.

Чому Мазепа у фільмі сивий? А тому що мертвий. Хома Брут після третьої ночі теж був мертвий. І весь сивий.

Якщо навіть сам Іллєнко (вслід за своїми критиками й хулителями) думає про це інакше, то, мабуть, кінорежисер Іллєнко — геніальний, а Іллєнко-кінокритик — не кращий за більшість інших кінокритиків.

...Здається, ніхто з критиків не помітив у фільмі одного епізоду, що являє собою справді чисту Молитву.

Це там, де діти співають над Мазепою його ж таки пісню «Ой, горе тій чайці...» Співають урочисто, серйозно, зворушливо, без постмодерністських прибамбасів. А один хлопчик-співак — він малий і, мабуть, звик триматися за тату руку, а тут нема татової руки, і йому страшно перед кінокамерою — і хлопчик тримається за свої штани, і камера Іллєнка-оператора невідривно-уважно й довго фіксує цей маленький кулачок, стиснутий з усіх сил.

Йому страшно в цьому зруйнованому світі, але він співає! Тут є надія. Можливо. Хочеться. Щоб була.

Віталій ЖЕЖЕРА.

МІЖ ІНШИМ

Маємо те, що маємо. І його багато

Національний фонд імені Олександра Довженка та Національна спілка кінематографістів за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження» випустили каталог «Ігрове кіно України 90-х років» (авторська група на чолі з кінознавцем Сергієм Трымбачем).

Раніше вже було створено двомовний каталог підсумків кіно 1996-98 років, але цьогорічна робота видана на CD-диску. Тираж — 1000 примірників. Їх буде розповсюджено по редакціях ЗМІ, посольствах, вузах, школах та серед кінокритиків. У каталозі 259 позицій: інформація про фільми, кінематографістів, кіностудії, архіви, музеї, кінофестивалі, кіновидання. Також є досить багато рухомих фрагментів та стоп-кадрів із фільмів. Робота тривала з 2000 року. Каталог є першим подібним виданням у практиці вітчизняної екранної культури. Основні труднощі виникали внаслідок пониженості значної частини інформації, проблем з її отриманням та обробкою, адже Національний центр ім. Олександра Довженка засновано лише в серпні 1996 року. А доти в Україні не існувало архіву ігрових фільмів —усе зберігалося у Держфільмофонді СРСР (тепер Росії). Із січня 2000 Центр об'єднано з Київською кінокопіювальною фабрикою, внаслідок чого утворено єдиний архівно-виробничий комплекс. Нині колекцію Національного центру становлять 23825 одиниць зберігання. Основне завдання центру — збір і збереження фільмових матеріалів та фільмокопій, що належать до національної кіноспадщини, обробка, систематизація та поширення інформації. Також планується створити спеціальний сайт в Інтернеті. Готується до випуску каталог «Українське ігрове кіно німого періоду».

А тим часом Міністерством культури і мистецтв та згаданим Центром імені Довженка випущено каталог до 60-річчя від дня народження геніального актора, режисера, сценариста Івана Миколайчука, з чиїм іменем пов'язаний розквіт українського поетичного кіно. У каталозі подано життєпис, фільми за участю Миколайчука, сценарії, спогади Сергія Параджанова, Юрія Іллєнка, Івана Гаврилюка, Костянтина Степанкова та інших. Каталог щедро ілюстрований.

Ольга ГОВЕНКО, Ольга МОВЧАН.

На знімку: Іван Миколайчук. «Тіні забутих предків», 1965 р.

ФОТОФАКТ

Фото Олексія ШИБАНОВА (Укрінформ).

Уже 20 років роботи художниці Лариси Шустерман, яка працює в техніці складної тіньової художньої гладі нитками муліне, милують око українців і іноземців.

І все ж вона «живе» в своїй оселі

Музею Заньковецької — 40 років

Марія Заньковецька першою в Україні була удостоєна високого звання народної артистки республіки. На ознаменування сорокаріччя її сценічної діяльності та заслуг перед українським театром.

І ще за її життя, тією ж ухвалою Ради Народних Комісарів, колишній Троїцький народний дім було найменовано театром імені Заньковецької.

...Марія Костянтинівна переїхала з Ніжина, що на Чернігівщині, до Києва 1918 року. Щоб узяти активну участь у створенні народного театру, який очолював тоді корифей української сцени Панас Саксаганський.

Оселилася в одній із квартир будинку № 121 по вулиці Велика Васильківська, який належав її племіннику Володимиру Карнаухову. Прожила тут 16 останніх років. І після тяжкої хвороби пішла у вічність з цієї квартири, яка весь час була творчим клубом української театральної інтелігенції.

Проте склалося так, що меморіальну квартиру Заньковецької відкрили лише у 1960 році — до сторіччя з дня її народження. Нагадаю: Марія Костянтинівна народилася 4 серпня (за новим стилем), а ось постанова Київської міськради про відкриття музею-квартири чомусь датована 9 серпня 1960 року. Хоча, погодьтеся, це цілком підпадає під відомий вислів: «Краще пізно, ніж ніколи...» — адже вшанували провідну артистку українського театру на зламі XIX—XX століть достойно.

Та добре, що Марія Костянтинівна не знає, як потім розгорталися події довкола її помешкання.

...Старенький двоповерховий будиночок на чотири квартири геть «заслаб» і почав голосно «просити» капітального ремонту. Виникла потреба відселити мешканців з трьох квартир. І тут «з'явилася» пропозиція знести будинок узагалі. Однак Держбуд УРСР надав висновок — можна зберегти цю історичну споруду, належно укріпивши її. Рада Міністрів УРСР погодилася з ним і 31 травня 1979 року записала категорично: до 1 січня 1984 року здійснити ремонт будинку і використати його для розширення експозиції Музею Марії Заньковецької.

Але нараз, у ніч з 25 на 26 жовтня, у рік виходу постанови РМ, будиночок несподівано загорівся...

Кияна Шевякова, колишній директор музею (і нині працює тут), переконана: він заважав декотрим мешканцям сусіднього багатоповерхового будинку по вулиці Дзержинського, 38 (тепер Предславинська). Їм муляв цей будиночок, вони й слухати не хотіли, щоб майбутній парк на місці знесених раніше сусідніх будинків було названо іменем Заньковецької!..

Хтось часто бавився з вогнем біля будиночка: то там, то там підпалювали його. А тієї ночі будівля спалахнула посправжньому. Гасила Кияна Серафимівна, яка прибула негайно на місце пригоди. Але їй це не вдалося б, якби не її брат Віталій Миронов. Пожежні чомусь не поспішали...

По тому майже чотири роки тривали суперечки: залишати цей будинок чи ні. Але 31 травня 1983 року він зник узагалі — його знесли. Обурених заспокоювали: відкриємо музей у меморіальному комплексі театральних діячів по вулиці Саксаганського. В якому актриса не проживала.

Однак, завдячуючи наполегливості видатних діячів культури, численних шанувальників таланту Марії Костянтинівні, будівлю було відновлено. І лише у вересні 1989 року (а не до 1 січня 1984 року) Музей Марії Заньковецької відкрився знову.

Нині цей будиночок, що неподалік Національного палацу «Україна», дедалі міцніше пригортають своїми вітами підростаючі деревця скверу Заньковецької з фонтанами і газонами. Його тротуари й стежки кличуть і ведуть сюди відвідувачів — до вічно прекрасного...

Тепер будинок-музей — структурний відділ Державного музею театрального, музичного і кіномистецтва України. Треба віддати належне цій установі, яка свого часу зберегла особисті речі, всі експонати нинішнього Музею Заньковецької. Його експозиції розташовано на обох поверхах будинку.

Тут панує театральний і суспільний дух часу видатної театральної актриси.

Тут, у своїй оселі, продовжує жити славетна дочка України, яка вірила у краще майбутнє свого народу. І в те, що його вільний геній створить нове, вільне національне мистецтво. Яке, за її словами, допомагатиме різнобічному розвитку народних мас, їх боротьбі за свою красиву духовну силу.

Вона щодня зустрічається з тими, хто любить і шанує її. І прощає тих, хто свого часу проігнорував рішення уряду. Хто намагався поглумитися над її пам'яттю.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Київ.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарським судом Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) за заявою Українсько-Германського товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпротрейд» м. Дніпропетровськ порушено справу № Б26/119/02 про банкрутство Українсько-Германського товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпротрейд» м. Дніпропетровськ (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, б. 21), КОД ЄДРПОУ 23363627, п/р 26001205400100 у ДОД АППБ «Аваль», м. Дніпропетровськ, МФО 305653).

Розпорядником майна призначено Чередніченко Олексія Миколайовича, ліцензія АА № 250312, тел. 34-11-18, поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/я 39.

Претензії кредиторів приймаються Господарським судом протягом місяця з дня опублікування оголошення.

«ЗАТ Торговий Дім «Україна» повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів. Збори відбудуться 18 вересня 2002 року о 10-й годині в приміщенні актового залу універмагу «Україна» за адресою: м. Ужгород, пл. Кирила і Мефодія, 3.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління за 2001 рік.
2. Звіт ревізійної комісії за 2001 рік. Затвердження річного балансу за 2001 рік.

Реєстрація учасників з 8.30 до 9.30 за місцем проведення зборів.

Правління.

В зв'язку з банкрутством ТОВ «ВКФ «ВІВ-АРТ» (код 23159660) реалізується майно банкрута єдиним майновим комплексом, що знаходиться за адресою: м. Київ, вул. Пухівська, 1А.

Майно складається з: тісторозмішувача спирального СП80, автоматичного тістозмішувача 020, формувателя ВТ 700, автоматичної розстійної камери, ротаційної печі, візків для печі (5 шт.), противнів для багет (45 шт.) , противнів плоских (45 шт.), машин по виробництву макарон, насадок з тефлоновими вставками (5 шт.). Продаж здійснюється на конкурсній основі з початковою вартістю реалізації 64747610 грн..

Заявки про придбання майна банкрута приймаються протягом 1 місяця з дня публікації оголошення за адресою: 01030, м. Київ-30, а/с 157, тел. 235-28-89. Арбітражний керуючий Щербань О. М.

Господарський суд Чернівецької області (м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14) порушив справу про банкрутство ухвалою № 8/178/б приватного підприємства «Альбатрос» (59320, Чернівецька область, Кіцманський район, с. Іванківці, код ЕДРПОУ — 25074560, р/р 260001643, МФО 356464 АППБ «Аваль».

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

ВАТ ЕК «Севастопольенерго» оголошує проведення тендеру (процедура відкритих торгів) щодо закупівлі, монтажу та налагодження телеметрії для диспетчерського оперативно-інформаційного комплексу підприємства.

Тендерну документацію можна отримати за адресою: 99040, м. Севастополь, вул. Хрустальова, 44, тел. (0692) 57-25-57, факс (0692) 55-33-14.

Пропозиції щодо участі у тендері надсилати протягом 15 днів з моменту публікації.

Приватне підприємство «Прод-Сервіс», зареєстроване Рокитнянською РДА в Київській області 20 січня 2000 року за № 2, код ЗКПО 30627017, адреса: Київська обл. смт. Рокитне, вул. Леніна, 100, оголошує про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом місяця.

ООО «Крымский центр бронирования авиаперевозок « Местонахождение: 95006, г. Симферополь, ул. Горького,32 КОД ОКПО 25151881 ИНН 251518801286, свидетельство № 00855195 Сообщает об изменении наименования на ООО «Центр информационных технологий авиаперевозок « и местонахождение на 01054, г. Киев, ул. Дмитриевская,1.

Ухвалою господарського суду Кіровоградської області від 19.07.2002 року по справі № 10/34 визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Дружба» (Кіровоградська область, Добровеличківський район, с. Дружелюбівка) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Христенко Вадима Васильовича, ліцензія № 249793 від 19.10.2001 р. (26028, м. Кіровоград, вул. Героїв Сталінграду, 4, к. 9, тел. (0522) 55-16-41, 24-88-71).

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) постановою від 25.07.2002 р. по справі № Б/26/131/02 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю Кадрове агентство «Альтернатива» ЄДРПОУ 31181584 (49005, м. Дніпропетровськ, вул. Севастопольська, 24/1 р/р 26007117750001) у Кіровському відділенні ПриватБанку, МФО 305299 та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Скляр Наталію Ігорівну т. (0562) 390-395; 462-271.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Ухвалою господарського суду Кіровоградської області від 19.07.2002 року по справі № 10/16 визнано банкрутом сільськогосподарський виробничий кооператив «Лан» (с. Новий Стародуб, Петрівського району, Кіровоградської області) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Христенко Вадима Васильовича, ліцензія № 249793 від 19.10.2001 р. (26028, м. Кіровоград, вул. Героїв Сталінграду, 4, к. 9, тел. (0522) 55-16-41, 24-88-71).

Господарським судом Дніпропетровської області порушено справу про самобанкрутство:

ТОВ «МАЗ» № Б26/114/02, юридична адреса : 49024, м. Дніпропетровськ, вул. Янтарна, 46 р/р 26000112600001 КБ «Приватбанк», МФО 305299, код ЄДРПОУ 13469359.

Розпорядником майна призначено Тагнєва В. П. Тел.: (0562) 450407, факс 323521.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування цього оголошення за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ а/с-63.

Закрите акціонерне товариство «СВІТ» повідомляє про проведення позачергових зборів акціонерів, які відбудуться 15 вересня 2002 р. за адресою: м. Слов'янськ, вул. Краматорська, 81. Реєстрація акціонерів з 8.00 до 9.00.

Порядок денний:

1. Про внесення змін до Статуту Товариства.

Для участі у зборах при собі мати паспорт. З усіх питань щодо проведення зборів звертатись по телефону: (06262) 2-63-04.

Господарський суд Вінницької області (21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) постановою від 19.07.2002 року по справі № 321/10-507 визнав банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Кам'яногірський цукровий завод» (с. Кам'яногірка, Іллінецький район, Вінницька область; п/р 260022912 в ВОД АППБ «Аваль», м. Вінниці, МФО 302247, код ЄДРПОУ 00371661) і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ніколайчука В. Ф., ліцензія № 249542. Претензії приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Луганської області від 06.06.2002 р. № 9/9б визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура закритого акціонерного товариства «Східноукраїнська промислова компанія «Донбасметвугілля», код ЄДРПОУ 25362655, р/р.26001000089980, МФО 304717 в ЛФ КБ «Фінанси і кредит», м. Луганськ, вул. Радянська, буд.40.

Ліквідатором боржника призначений Просолупов Олександр Леонідович ліцензія № 275 від 12.12.2000р., м. Луганськ, вул. Ушакова, буд. 9б, тел. (0642) 52-27-41, 41-63-68. Претензії приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.

Господарський суд Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 154/10-401 про банкрутство Державного підприємства «Жмеринський виноробний завод» Вінницька область, м. Жмеринка, вул. Київська, 55, код ЄДРПОУ — 05519669, р/р 260077187 в АППБ «Аваль» м. Вінниця, МФО 302247. Згідно ухвали підготовленого засідання Господарського суду Вінницької області від 24 липня 2002 року розпорядником майна призначено Тушевського Юрія Вячеславовича (ліцензія АА № 250425 від 29.03.02 р., т. 35-63-09).

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) порушив справу № Б26/58/02 про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Єссервіслада» (м. Кривий Ріг Дніпропетровської області, р/р 26004301141360 у Криворізькій філії Центрально-міського відділення «Промінвестбанк», МФО 305493, код ЄДРПОУ 13416340).

Розпорядник майна Щербина Олександр Володимирович, ліцензія арбітражного керуючого № 250230 (50000, м. Кривий Ріг, вул. К. Лібкнехта, буд. 7), тел./факс (0564) 28-39-61.

Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ПІНЕКЛ», ідентифікаційний код № 24096594, сповіщає про свою ліквідацію на підставі рішення власників від 31 липня 2002 року. Претензії кредиторів приймаються за телефоном: 232-39-65.

Загальними зборами акціонерів Закритого акціонерного товариства «Дніпрокомунтехсервіс» (м. Дніпропетровськ, вул. Шинна, 24) прийнято рішення про ліквідацію товариства. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив Справу № 126/10-335 про банкрутство ВАТ «Шаргородське районне підприємство по виконанню агрохімічних робіт «Райагрохім» (Вінницька область, м. Шаргород, вул. Ватутіна, 9, код ЕДРПОУ 05407656, р/р № 260017529 в АППБ «Аваль» м. Шаргород, МФО 302247).

Арбітражним керуючим призначено Возьнякевич Надію Іванівну (ліцензія № 000258 Агентства з питань банкрутства від 06.03.02 р., тел. 52-01-66).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 127/10-336 про банкрутство ВАТ «Погребищенське районне підприємство «Райагрохім» (Вінницька область, м. Погребище, вул. Привокзальна, 10, код ЕДРПОУ 05487573, р/р № 260044055 в АППБ «Аваль» м. Погребище, МФО 302247).

Арбітражним керуючим призначено Тушевського Юрія Васильовича (ліцензія № 250425 від 29.03.2000 р., тел. 32-12-01).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 146/10-379 про банкрутство СТОВ «Обрій» (Вінницька область, Іллінецький район, с. Леухи, вул. Леніна,1 код ЕДРПОУ 03733281, р/р № 260094500 в АППБ «Аваль» смт. Іллінці Вінницької обласної дирекції, МФО 302247).

Арбітражним керуючим призначено Осадчого В. Г. (ліцензія АА № 140460 від 25.06.02 р., м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7 кім. 731 тел. 53-04-62).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

ГАСТРОЛІ

Глядач казав: хочу ще!

Гастролі Іркутського музичного театру в Києві пройшли з успіхом. Здивувати, мало того, приворожити столицю нелегко, та іркутянам, які давали свої спектаклі з 2 по 30 липня, це вдалося.

У їхній афіші співіснують віденська оперета, рок-опера, рок-балет, музична комедія і рок-містерія. З 32 вистав репертуару для гастролей вибрано 12 кращих, що мають успіх у Росії. Це «Сільва» і «Графиня Маріца» І. Кальмана, «Летюча миша» І. Штрауса, «Мадам Фавар» Ж. Оффенбаха, «Витівки Хануми» Г. Канчелі, «Жіночий заколот» Є. Птичкіна. Вечір комічних опер дав змогу киянам побачити твори, що не ставилися у нас. Це «Дзвіночок» Г. Доніцетті та Оффенбахова «Звана вечеря з італійцями», об'єднані в одну виставу під назвою «Закохані брехунці». А ще — мюзикли Ф. Лоу «Моя чарівна леді» та «Ордер на вбивство», в якому фани «Бітлз» могли почути улюблені мелодії. А рок-опери «Jesus Christ — Superstar», «Юнона»і «Авось», «Срібна нить...», на мій погляд, стали родзинкою гастролей.

...Та це — згодом. А в перші дні гастролей зал київської оперети стояв майже порожній. Хоча гастролям передувала потужна реклама. «Вона нас і погубила! — казав потім директор Іркутського театру Володимир Шагін. — Бо хто нині вірить нав'язливій рекламі?!»

Утім, київський глядач швидко зорієнтувався. Побувавши (на пробу) на одній виставі, він казав: хочу ще! Справа була того варта: вишукана видовищність, розкішні декорації й костюми, чудовий вокал та балет. Захоплені кияни значно поповнили книгу відгуків, яку театр веде на всіх гастролях. До речі, за цією книгою глядацьких симпатій іркутяни щороку вибирають поміж себе кращого актора та актрису.

Щодо мене, то «кращих» немало: серед старших Володимир Яковлєв (неперевершений в комічних ролях), В'ячеслав Варлашов, Володимир Попов, Микола Мальцев, Любов Полякова, а серед молодих акторів — Олександр Айдаров (майстерно грав Ісуса-суперзірку), Ігор Переверзєв, Аня Рибнікова.

... Хоча театр бував на гастролях від Охотського до Балтійського моря і не минав України, в Києві він уперше. Іркутяни мешкали в Пущі-Водиці, далекувато, добиралися до театру метро і маршрутками. Це забирало чимало часу й сил. Але Київ сибіряки щиро полюбили, особливо Хрещатик та його вуличних артистів. Шкодували, що не змогли бачити колег з київських театрів — ті у відпустках. Справді, їм варто побачитися. Та й нам теж. Тому — до нових гастролей!

Лілія ПРІЛЬ.

На знімку: Любов Полякова у виставі «Сільва».

Дирекція ЗАТ «Донхімоптторг» повідомляє про проведення позачергових загальних зборів акціонерів, що відбудуться 21 вересня 2002 року о 12-й годині за адресою: 84610, Донецька обл., м. Горлівка, вул. Горлівської дивізії, конференц-зал ВАТ«Концерн Стірол».

Реєстрація акціонерів: **з 11.30 — 12.00.**

Для участі в зборах потрібно мати паспорт або інший документ, що посвідчує особу. Представникам акціонерів (юридичних та фізичних осіб) потрібно мати доручення, оформлене згідно з чинним законодавством.

Порядок денний:

1. Реорганізація закритого акціонерного товариства «Донхімоптторг» шляхом перетворення в товариство з обмеженою відповідальністю «Донхімоптторг».

Ознайомитись з документами, що виносяться на затвердження зборів, можна за адресою:

84610, Донецька обл., м. Горлівка, вул. Горлівської дивізії. ЗАТ «Донхімоптторг».

ДАЛІ БУДЕ

ФОТО З КОНВЕРТА

Фото Юрія ПАВЛІВА.

Русалка на столичному пляжі — не така вже й дивина.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Той, хто шукає в серпні холоду, натерпиться взимку голоду

4 серпня — Марії Магдалини. Її вважають заступницею від холери. Великі роси — льон буде сірий.

6 серпня — Бориса і Гліба. Це свято завершує дозрівання всіх хлібів, починається період найбільшого збирання грибів. На Бориса і Гліба берися до хліба.

7 серпня — Анни. За цим днем завбачують зиму. Яка погода до обіду, така зима до грудня, а яка по обіді, то така після грудня. Якщо ранок холодний, то й зима буде сувора.

9 серпня — Пантелеймона-Паликопа, Палія. Люди цього дня намагалися не працювати, боячися гніву Паликопа, щоб не запалив їх блискавкою.

Прикмети серпня

- Комарі, мухи та інші комахи набридливі — на дощ і негоду.
- Якщо в тиху погоду шумить ліс — перед грозою.
- Встановився східний вітер — припиняться літні дощі.
- Вранці з'являються густа роса й туман — на паркий день.

Парує туман над лісом — час іти по гриби.

Тала вода... з–під крана

СПЕКОТНО!

У спеку людина, пітніючи, втрачає багато вологи, але організм відновлює необхідну йому кількість рідини. Тому нам так хочеться пити. Ось тільки чи завжди ми п'ємо те, що треба?

Дуже корисна тала вода. Її можна приготувати самому. І не потрібно чекати зими. Закип'ятіть звичайну воду з-під крана, охолодіть її і заморозьте в морозильнику. Потім вийміть і поставте, щоб розтанула. У відталій воді залишиться невеличкий шматочок льоду, який можна викинути, тому що в ньому зібрані отруйні і шкідливі компоненти. Ви отримали живу воду: її можна пити, на ній — готувати чай, каву. Ось тільки кип'ятити вдруге не варто...

Анастасія СОБКО.

Львів.

КОРИСНО ЗНАТИ

Спробуйте огірки з гірчицею

- Щоб нарізані печериці не потемніли, їх треба побризкати лимонним соком.
- Щоб картопляні оладки стали смачнішими та ніжнішими, додайте дрібно натерту моркву.
- Щоб дріжджове тісто було пишнішим і довше зберігало свіжість, треба додати 1—2 дрібно натерті картоплини.
- Щоб пиріг був розсипчастим, треба під час приготування додати в тісто кілька краплин винного оцту.
- Щоб солоні огірки стали смачнішими і не вкрилися пліснявою, додайте до розсолу щіпку гірчиці.

Нові старі меблі

А Я РОБЛЮ ТАК

Якщо у вас поліровані меблі надто старі і їх бажано оновити, зробіть це самі. По-перше, усуньте плями. Приготуйте суміш у вигляді густої кашки з солі та олії, нанесіть її на пляму та залиште на кілька годин. Потім оброблене місце ретельно витріть. Сліди від гарячої склянки можна видалити за допомогою подрібненого ядра волоського горіха. Через півгодини, коли горіхова олія убереться в дерево, протріть це місце сухою ганчіркою. Добре обробляти пошкоджену поверхню ганчіркою з м'якої фланелі, ледь змоченою в теплому молоці. Або ж загорніть у тонку тканину спиті чаїнки та протріть таким тампоном поліровану поверхню. Результат приголомшливий — лак починає світитися, оживає колір...

Світлана РОСС.

Черкаси.

Кросворд

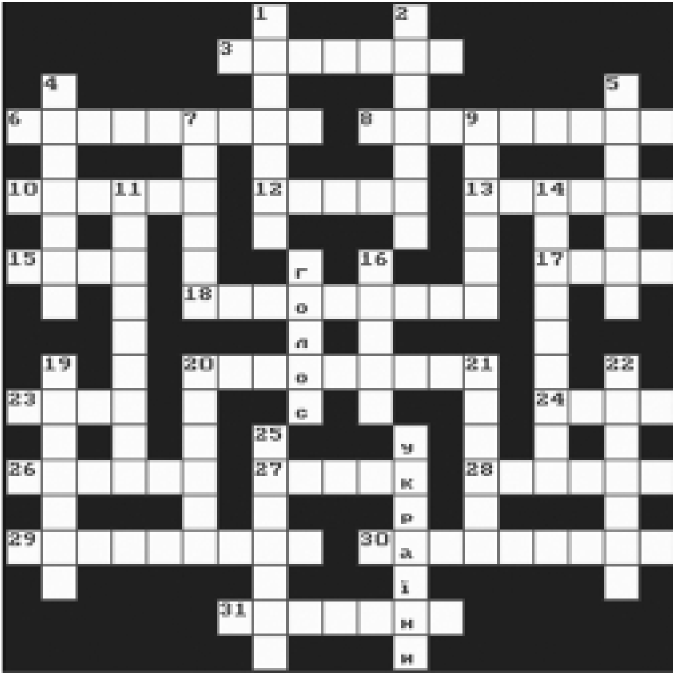
ПО ГОРИЗОНТАЛІ:

3. Слово, зовнішньою формою близьке до іншого слова. 6. Купець, негоціант, торговець. 8. Форма енергії, що обумовлена рухом заряджених частинок матерії. 10. Багатослівна репліка в діалозі, виголошена в піднесеному тоні. 12. Гуцульський чоловічий танок. 13. Птах родини соколових. 15. Шахова фігура. 17. Одиниця маси і монета в Древній Греції. 18. Прилад для нагрівання повітря. 20. Процес історичного розвитку органічного світу. 23. Бойове шикування піхоти у формі чотирикутника. 24. Спеціальної будови доріжка для велосипедних перегонів. 26. Формаліст, акуратист. 27. Безбарвний газ з різким запахом. 28. Старовинний пересувний ляльковий театр. 29. Місто-порт у Нідерландах. 30. Пояс для рушничних патронів. 31. Вічнозелене південне дерево із запашними квітками та їстівними плодами.

ПО ВЕРТИКАЛІ:

1. Давньогрецький філософ, засновник нової Академії Платонівської. 2. Англійський письменник, лауреат Нобелівської премії. 4. Тригонометрична функція. 5. Держава в екваторіальній частині Південної Америки. 7. Матеріальна забезпеченість, відсутність нужди. 9. Одна із двох яскравих зірок сузір'я Близнят. 11. Передня частина сцени. 14. Освітлювальний апарат з оптичним пристроєм. 16. Покрівельний матеріал. 19. Портативний грамофон. 20. Умова, рушійна сила процесу, явища. 21. Частина вогнепальної зброї. 22. Шкільна письмова робота. 25. Ударний музичний інструмент.

Склав Іван СОБКО.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ
на 5—11 серпня 2002 року

Чимало людей відчують надзвичайний приплив сил. Використайте його для вирішення складних і трудомістких завдань. Сприятливий час для розв'язання фінансових проблем і поліпшення стосунків удома і на роботі.

ОВЕН. Ви можете змінити традиційний підхід до реклами, творчості, що дасть можливість досягти неабиякого успіху. Можливе виникнення нових зв'язків із впливовими людьми, які позитивно вплинуть на розв'язання нагальних питань. Можете організувати подорож, пов'язану з роботою або відпочинком.

ТЕЛЕЦЬ. Спробуйте проявити ініціативу й активність у вирішенні домашніх і сімейних проблем. Займіться розв'язанням конкретних питань з будівництва і поліпшення інтер'єру будинку. Можливо, до вас прийдуть гості. Цього тижня можна вигідно вкласти гроші, зокрема у нерухомість, або зробити великі покупки для дому.

БЛИЗНЯТА. Ви пишатиметеся своїми власними ідеями і відшукаєте людей, яким вони сподобаються. Активізуйте справи з підписання контрактів і угод. Можна організувати коротке відрядження, пов'язане з професійними справами, або вирушити в коротку подорож, щоб відпочити.

РАК. Цього тижня зросте ваша активність і рішучість у досягненні багатства і поліпшенні матеріального становища. Для цього треба взяти на себе в діловому і фінансовому відношенні роль лідера. Виявіть підприємливість у справах, які можуть дати нову матеріальну вигоду.

ЛЕВ. Зросте ваша життєздатність, упевненість у собі й сила волі. Амбіції спонукають вас до дій. Якщо виявите особисту активність або очолите важливу справу, досягнете успіху й піднімете авторитет. З вашого боку можливий вияв імпульсивності, фізичної активності, пошук пригод.

ДІВА. Протягом цього тижня ваше лідерство матиме закулісний характер. Прихована діяльність допоможе уникнути непотрібних конфліктів. Це може бути пов'язано з таємним бізнесом, закритими установами, з лікарнями або релігійними організаціями. Особисті справи і все пов'язане з коханням краще зберігати в таємниці. У цей час може загостритися інтуїція і з'явитися натхнення.

ТЕРЕЗИ. Підприємливість, пов'язана з друзями, групами й організаціями, підвищить вашу популярність. Завдяки цьому є можливість взяти на себе роль лідера. Ви привабливі й приємні у спілкуванні з оточуючими. Використайте це для налагодження дружніх стосунків з енергійними і важливими людьми. Дружба і спільні дії допоможуть домогтися успіху.

СКОРПІОН. У цей час зросте ваше професійне честолюбство і бажання поліпшити своє становище і авторитет. Це сприятливий період для переговорів з керівником або іншими впливовими особами. Використайте цей час для початку нової кар'єри або реорганізації старого бізнесу. Ви можете зацікавитися грошовими спекуляціями і політикою.

СТРІЛЕЦЬ. Використайте цей тиждень для активного розв'язання питань освіти або для вирішення справ з авторитетними людьми в царині освіти, релігії або культури. У вас може з'явитися інтерес до іноземців, зарубіжних країн та їхньої культури. Можете вирушити у подорож заради освітніх, релігійних цілей або просто приємно провести час.

КОЗЕРІГ. Візьміть активну особисту участь у бізнесі, пов'язаному із спільними фінансами. Вас можуть залучити до розв'язання питань з об'єднання фінансів, анулювання старих домовленостей і укладання нових. Займіться грошовим забезпеченням своїх дітей та їхньою освітою.

ВОДОЛІЙ. Вас буде активно залучено до спільної роботи з енергійними, авторитетними людьми. Партнерство й тісні особисті зв'язки стануть засобом досягнення мети. Суспільні зв'язки, юридична діяльність і, можливо, посередницькі справи, матимуть велике значення для вашого бізнесу. Вигідними можуть виявитися контакти з іноземцями.

РИБИ. Творчий підхід до виконання своїх обов'язків дасть змогу досягти успіху. Завдяки цьому ви просунетеся по службі і отримаєте визнання. Ви можете зацікавитися здоров'ям і дієтою, щоб стати привабливішими.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Редколегія:
Сергій **ПРАВДЕНКО,** Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Людмила **КОХАНЕЦЬ,** Анатолій **МАРЦИНОВСЬКИЙ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311140. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos